

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Ezerkilencszázötvenhat, te csillag *(Faludy György)*

■
Nemzetünk tiszta forradalmának
egyetemi ünnepén

■
Jubileumi díszoklevelek:
a forradalom szemtanúi

■
Látást adó találmány
és műtétek egyetemünkön is

Már kapható!

Kotsis Lajos

Rendhagyó nyelőcsősebészet

Ez az első olyan magyarországi szakkönyv, mely gazdagon illusztrált tartalommal e-könyv formátumban jelent meg, sőt már kapható e-olvasón élvezhető változatban is.

Vásárolja meg honlapunkon
e-olvasóra is!

www.semmelweiskiado.hu/e_konyvek/

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik háromhetente

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Tulassay Tivadar**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotpet@igaz.sote.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:
Tolnai Kata dr.

(tolnaikata@gmail.com),
Telefon: 06-20-825-9747

Szerkesztőség: 1085 Bp., Rökk Szilárd u. 13.
Tel./fax: 267-6166 (üzenetrögzítővel)

E-mail: ujsag@bkt.sote.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice

beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. **Békási Sándor** (HÖK)

bekasisanya@gmail.com

dr. **Bubenyák Máté** (GYTK)

(bmate@gyok.sote.hu)

Csetneki Júlianna egyetemi főnövér

(csetneki@kkt.sote.hu)

dr. **Gombocz János** (TF)

(gombocz@mail.hupe.hu)

dr. **Hermann Péter** (FOK)

(hermann@fok.usn.hu)

Horváth N. Orsolya (HÖK)

h.orsolya@hotmail.com

dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

(jako@rekhiv.sote.hu)

dr. **Kardon Tamás** (KHT)

(kardon@puskin.sote.hu)

dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

(karlking@radi.sote.hu)

dr. **Kormos Andrea** (GFI)

(kormos.andrea@lotus.rekhiv.sote.hu)

dr. **Langer Róbert** (ÁOK)

(roblanger@hotmail.com)

Márton Emőke (DI)

(marton@phd.sote.hu)

Oláh Dániel (HÖK)

olah.daniel@iocs.hu

dr. **Polgár Veronika** (ETK)

(polgarv@se-etk.hu)

dr. **Szabóné Balogh Clarissza**

(claris@freemail.hu)

dr. **Voszka István** (ÁOK)

(voszka@puskin.sote.hu)

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmeleiskiado.hu

dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Kovács Veronika

(kovver@net.sote.hu)

Nyomta: Avaloni Kft.
ISSN 1586-6904

Címlapon fent: Egyetemi ünnepség a Belső telepen, cikk az 5. oldalon, fotó: **Tolnai Kata**

Címlapon középen: Jubileumi díszoklevelek átadása, cikk a 8-9. oldalon, fotó: **Kati Fotó**

Címlapon lent: Chip beültetési műtétek hamarosan a Szemészeti Klinikán, cikk a 19. oldalon

Die Semmelweis Universität, Fakultät für Medizin, Asklepios Campus Hamburg, begrüßt feierlich den neuen Studentenjahrgang	6. oldal
Visit by Taipei Medical University's delegation opens doors for future collaboration	7. oldal
Jubileumi díszoklevelek átadása	8-9. oldal
A jövő olyan, amilyenek tervezzük – beszélgetés Bognár József TF dékánhelyetttessel	11. oldal
Vincze Zoltán köszöntése 70. születésnapján	13. oldal
Miómaembolizáció a radiológiai klinikán	14. oldal
E-könyvek az egyetemen	15. oldal
E-hivatal az egyetemen 2012-től	16. oldal
Jutalomút a Genersich-díjazottaknak a Szepességben	17. oldal
Diplomás pályakövetés az egyetemen	18. oldal
Retinaimplantátumok beültetése a Szemészeti Klinikán	19. oldal
A szakorvosképzés változása foglalkoztatói szemmel	24. oldal
Nyelvoktatás és nyelvtanulási igények	25. oldal

Dies Academicus

November 6-án, szombaton 10 órakor a Nagyvárad téri Elméleti Tömbben az Egyetemi Nap keretében kerül sor a doktori (PhD) fokozatot szerzett jelöltek ünnepélyes doktorrá avatására.

Az ünnepség programja

Doktori (PhD) fokozatot szerzett jelöltek avatása

„Kiváló PhD” oktatói díjak átadása

A „Veritas et Virtus Alapítvány” díjainak átadása

Baráti Kör díjainak átadása

Egyetemi magántanári, címzetes egyetemi tanári és docensi címek adományozása

Kerpel-Fronius Ödön-díjak átadása

A Genersich Antal Alapítvány díjainak átadása

Medikus Zenekar műsora

Semmelweis Ignác emlékelőadás

A Magyar Tudomány Ünnepéhez kapcsolódóan, november 30-án (kedden) 15.30 órakor Ünnepi Tudományos Ülést tartanak. Helye: Elméleti Orvostudományi Központ Hevesy György előadóterem (1094 Budapest, Tűzoltó utca 37-47.)

Program

Elnöki megnyitó:

Dr. **Tóth Miklós** tudományos és Innovációs rektorhelyettes

Semmelweis Ignác emlékelőadás: Dr. **Szél Ágoston** egyetemi tanár (Humánmorfológiai és Fejlődésszabályozási Intézet) „Retinológia és színes látás”

Az emlékérem és a díszoklevél átadása

Állami kitüntetések

Nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából az alábbi személyek részesültek kitüntetésben egyetemünkről:

Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje a csillaggal

Dr. Knoll József

Professor Emeritus

Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet

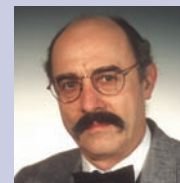
Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje

Dr. Madácsy László

nyugalmazott egyetemi tanár
I. Sz. Gyermeagyógyászati Klinika

Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt

Dr. Mády Ferenc

nyugalmazott egyetemi docens -
Ortopédiai Klinika

Requiem pro patria et patre 1956-57

Emlékképek filmkockában

1

Egy távoli szabolcsi kisfalú kihalt csendes utcái, ide a vihar szele mindig jóval később ér a fővárosból. Este van, az emberek behúzódnak házaikba. Egy kis konyhában különösen csendben üldögél az anyuka, egy kilenc-tíz év közötti kisfiú és egy három-négy év közötti kislány az anyai nagyszülőknél. Beszélgetnek, tévé nincs, de még egy néprádió sem, talán abból is csak kettő van az egész faluban. Szegények errefelé az emberek, pedig tisztességben, becsületben élük életüket, végzik munkájukat. A nagymama a csikós spór végén ül, időnként rak a tűzre, az ő dolga az otthon melegének fenntartása, a házi tűzhely ápolása mint az ókori matrónáknak. Mit is tehetne mást, a faluba nem járkál, néha jó időben lemegy a kapuba beszélgetni a járókelőkkel, vak már évtizedek óta. A nagypapa a huszonötös lámpa aligfényénél felolvas a bibliából. A gyerekek nem sokat értenek belőle.

2

Az anyuka a másik, apai nagymamával, a kislánnyal gyalogol a szomszéd falu állomása felé, a kislány nem tudja, hova mennek, nem szívesen hagyja el a falut. A vasúti kocsi zsúfolt, feltűnően sok az asszony, fiatalok, középkorúak és idősek. Némelyikkel egy-egy gyerek is utazik. Ülőhely nem jut mindenkinek, ezért a kislány hol az édesanyja, hol a nagymamája ölében ül, ahogy ők egymásnak átadják az ülőhelyet. Az emberek egymást kérdeztetik, ki hova utazik. Az édesanya kitérő választ ad. A kislánynak úgy tűnik, végtelen ez az út, különösen a vonatkozás után, amikor még nagyon sokat gyalogolnak. Ülbe veszik a gyereket, megint felváltva, hol az édesanyja, hol a nagymamája viszi egy-egy darabon. Furcsa, csak asszonyok mennek...

3

Végre célhoz érnek és bevezetik őket egy hosszú nagy hodályba, ahol hosszú nagy asztal áll középen, intenek, hogy jöjjenek az asszonyok az asztal egyik oldalán foglaljanak helyet, majd a másik oldalra borostás arcú férfiakat kísérnek be, csikós ruhában, sapkában. A kislány fél ezektől a bácsiktól, végképp nem érti, miért adja át az anyukája az asztal felett annak az idegen bácsinak, akit nem is ismer. A férfi az ölébe veszi, csókolgatja, szeretgeti, de a kislány húzódozik, idegenkedik, nem ért semmit.

4

Hazamennek, élük az életüket, sokat fáznak, hármascskán éldegélnek, még szerencse, hogy a faluban lakik mindkét nagyszülő, a rokonok, a jó szomszédok. A falusi iskola földes udvarán játszanak szünetben a gyerekek, a fiúk fociznak, ugratják egymást, olykor verekszenek, ahogy ez a kiskamaszoknál szokás. Amikor kifogynak a piszkálódó megjegyzéseikből, gonosan odavágják az egyiknek, „te csak fogd be a szádat, az apád börtönben ül!” Egyszer a kislány is hallja ezt és megérti, hogy hol is jártak ők, a bátyja nagyobbacska lévén, végig tudta, de otthon nem beszéltek róla.

5

Sok-sok évvel később már Budapesten laknak, a lány egyetemista. Egy nagytakarításkor rátalál a szekrény mélyén jó mélyen elrejtve egy gondosan becsomagolt iratcsomóra. Elkezd olvasni és megtudja, miért is ült az apja. Felvásárlóként dolgozott és 56-ban átadta kollegáival együtt a parasztoktól felvásárolt krumplit, zöldséget, hagymát, gyümölcsöt a Pestről jött *ellenforradalmároknak*. Visszateszi a csoma-

got, a részleteket nem meri megkérdezni, hiszen erről sohasem beszéltek, ha néha nagylányként rákérdezett, apja kitérő választ adott.

6

Újabb emberöltő után a lány már felnőtt nő, anya, nyelvtanárnő az ország egyik legnevesebb egyetemén. 33 év telt el a nagy események óta, 89-et írnak és egyre többet beszélnek a múlttól. Már szabad, már lehet beszélni róla, már kell beszélni róla! Megtudja, hogy akkor az apja átadta kollegáival együtt együtt a parasztoktól felvásárolt krumplit, zöldséget, hagymát, gyümölcsöt a Pestről jött **forradalmároknak**. Megkérdezi az apját, miért nem nyújt be kártérítési, kárpótlási igényt?

7

„Kárpótlás? Te azt hiszed lányom, lehet kárpótolni az embert a börtönévéért, a nélkülözésért, amiben részünk volt? Te nem emlékszel, mert kicsi voltál, hogy a bátyád és édesanyád a határból hozták a tűzrevalót, hogy legyen mivel fűteni a házat, hogy meg ne fagyjatok. A szabadulás utáni szeggyent, megalázást, kirekesztést el lehet felejteni, amikor nem kaptam munkát a mezőgazdaságban, nem csinálhattam azt, amihez értettem, amit tanultam? Amikor életem derekán újra kellett kezdeni mindent a semmiből? Pesten, albérletben, betanított munkásként Csepelen a gyárban? Kárpótlás? Ah...- legyintett. Túléltek, elmúlt, csak soha ne jöjjön vissza hasonló sem!”

Az egykori kislány hallgatta, nézte az édesapját és végre mindent megértett. Legalábbis azt hiszi...

Dr. Kovács Éva

Ötvenhatos csillagunk

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulóját október 22-én két helyszínen, a Belső telepen, és a NET előtti **Tóth Ilona** szobornál ünnepelték az egyetem hallgatói és dolgozói. Részt vett a megemlékezésen a többi közt dr. **Jávor András**, közigazgatási államtitkár, **Sántha Péterné**, a Józsefvárosi Önkormányzat alpolgármestere, dr. **Vincze János**, az '56-os Magyarok Világszövetsége elnöke és az egyetem több vezetője, dolgozók és hallgatók.

■ Peskó Gergely, háttérben Tóth Ilona szobra

könyvekből is tanulhattak a XX. századi magyar történelem legfelemelőbb eseményéről. Tóth Ilona, a medika mártír is élne még, akinek szobránál mondott beszédet az ÁOK Hallgatói Önkormányzatának leköszönő elnöke, **Peskó Gergely**. Szavaiból érzékeltesen rajzolódott ki, hogy az ifjak számára milyen üzenetet hordoz az 1956-os forradalom.

A szabadság eszméje

Faludy György: *1956, te csillag* című versét idézve indította gondolatsorát. Mint mondta, hősi, büszke nemzet üzen a mának: a forradalmárok mögött vérbefojthatatlan eszme áll, melyet bár sokáig akartak, nem lehetett elhallgattatni, amely eszme hordozóit nem tudták föbbe löni és eltemetni, mert az eszméket nem lehet vérbe fojtani – mondta. Történelemfordítónak nevezte a forradalmat, amelyet követő 33. évben kikiáltották a Magyar Köztársaságot. 1956 üzenete a mai fiatalok számára Peskó Gergely megfogalmazásában: *karnyújtásnyi körben felelősek vagyunk a világegyetemért, itt a Semmelweis Egyetemen és azon túl is. Kezünkben tartjuk nemzetünk sorsát, most nekünk kell értéket mutatnunk... A szeretet elmentéte nem a gyűlölet, hanem a közöny.* (Beszédét teljes terjedelemben olvashatják az egyetem honlapján.) A szobor lábánál az emlékezés koszorúi a múlttól és a múlt mába ható erejéről tanúskodnak.

Fotó, szöveg: **tolnai**

Ünnepi beszédében dr. **Salacz György** professzor, a Szemészeti Klinika nyugalmazott szaktanácsadója a XX. századi magyar történelem legmeghatározóbb eseményének nevezte a forradalmat. Mint mondta, a fegyvertelen tömegre leadott véres sortűz következményeképpen nőtt fegyveres felkelésé.

Eufórikus öröm volt

Személyes élményeit osztotta meg az ünnepség résztvevőivel, mint mondta, a körút és Üllői út sarkán kilőtt, kiégett tankok, felborított villamosok jelezték a harcokat. A Mária utcai szemklinika is súlyos belövéseket kapott, melyek mind a mai napig láthatók – az épület felújításának köszönhetően remélhetőleg már nem sokáig – mondta.

Eufórikus örömmel emlékszik a professzor a kezdeti napokon, amikor ismeretlen emberek széles mosollyal összeölelkeztek azzal a meggyőződéssel, hogy győzött a forradalom. Az utcára kitett *Forradalmunk tisztasága megengedi, hogy így gyűjtsünk* feliratú ládákban gyűltek a százforintosok az elesettek hozzátartozói számára.

Közben felnőtt egy generáció, amelyik nem tanulhatott az iskolában a forradalomról. Az egyetem főépületének falán lévő táblán név szerint olvashatjuk az egyetemi kötelező áldozatok nevét, de számosan kerültek börtönbe, és nagyon sokan kényszerültek elmenekülni az országból. (Beszédét tel-

■ Salacz György

jes terjedelmében olvashatják az egyetem honlapján.) Koszorúzás következett, majd az ünnepség a NET előtti Tóth Ilona szobornál folytatódott.

Múlt a mában

Sajátos idő-helyzetben vagyunk, mert még élnek szemtanúk, köztünk vannak a forradalmárok, és élnek még azok is, akik akkor a másik oldalon állva a forradalom megtorlását irányították. Idővel felnőtt több olyan generáció is, aminek tagjai csak családi elbeszélésből hallottak a forradalomról. S ím, már felnőttek azok a fiatalok, akik tan-

Október 23-án, életének 79. évében elhunyt **Kondor Endre**, az OSC volt munkatársa, a Semmelweis Egyetem újság és jogelődjének újságírója. Az 1956-os forradalomban mentő sofőrként, saját életének kockázatásával embereket mentett.

Die Semmelweis Universität, Fakultät für Medizin, Asklepios Campus Hamburg, begrüßt feierlich den neuen Studentengang

Die festlich gekleideten Besucher erheben sich von ihren Stühlen als die Vertreter der Semmelweis Universität Budapest und der Semmelweis Universität, Fakultät für Medizin, Asklepios Campus Hamburg den Mittelgang des Festsaals durchschreiten. Allen voran: die Trägerin der Flagge der Budapester Hochschule. Als die Würdenträger auf der Bühne am Ende des Saals angekommen, beginnt die feierliche Zeremonie.

Es ist der 13. September in Hamburg. Ein bedeutender Tag für den Asklepios Campus Hamburg, die Semmelweis Universität Budapest und die Medizinstudenten, für die ein neuer Abschnitt ihres Lebens beginnt. Eine Delegation ranghoher Vertreter der ungarischen Semmelweis Universität war am Morgen von Budapest nach Hamburg gereist, um den neuen Jahrgang auf dem Campus im Hamburger Stadtteil St. Georg an diesem Festtag persönlich will-

besserungsprozess verfeinerten die Beteiligten seither Details des Studienkonzepts. Die Arbeit hat sich gelohnt: Herausgekommen ist eine grenzüberschreitende, europaweit einzigartige Medizinerbildung, die höchsten Qualitätsanforderungen entspricht.

Mit dem neuen Jahrgang zählt der Asklepios Campus Hamburg 130 Medizinstudenten. Und die Nachfrage wächst: „Die vergangenen Semester haben gezeigt, dass

„Ungarn kann seinen europäischen Nachbarn etwas ganz Besonderes bieten: ein enormes Medizinisches Wissen. Daher werden Absolventen der Semmelweis Universität von Arbeitgebern in der ganzen Welt gerne genommen.“

Frau prof. dr. **Erzsébet Ligeti**, Direktorin für das deutschsprachige Medizinstudium an der Semmelweis Universität, betonte, wie sehr sie die Zusammenarbeit mit Asklepios schätze und dass dies für beide Seiten ein großer Gewinn sei. „2008 war auch ein Neubeginn für uns. Es reißt uns Ungarn aus der Alltagsroutine. Wir schöpfen viele neue Ideen aus dieser Zusammenarbeit und überdenken das Bestehende.“

Neuerungen wird es auch im kommenden Frühjahr geben, wenn eine gemeinsame Forschungsplattform zwischen Budapest und Hamburg etabliert werden wird. Die ersten Projekte starten in den Bereichen kardiovaskuläre Medizin, Neurologie und Psychiatrie sowie Geriatrie. „Unser Ziel ist es, bei der Medizinerbildung die Führungsposition in Europa zu erobern“ erklärt prof. dr. **Tivadar Tulassay**. „Daher fordere ich unsere Studenten auf, an Forschungen teilzunehmen und gemeinsam Innovationen zu schaffen.“

Abschließend trat dr. **Tobias Kaltenbach**, Vorsitzender der Konzerngeschäftsführung der Asklepios Kliniken, ans Rednerpult und dankte allen Beteiligten für die gute Zusammenarbeit. Dr. Kaltenbach betonte, dass das stetige Streben nach Inno-

kommen zu heißen. Auch die Asklepios Kliniken waren mit hochrangigen Vertretern gekommen.

Zwei Jahre sind vergangen, seit die Fakultät für Medizin, Asklepios Campus Hamburg (Asklepios Medical School) ihre Zusammenarbeit mit der Semmelweis Universität Budapest mit den ersten Studenten startete. In einem ständigen Ver-

„unser Konzept die Identifikation mit dem Arztberuf erhöht und engagierten Studenten eine ernsthafte Alternative bietet“, erklärt sich Dr. Jörg Weidenhammer, Initiator und Geschäftsführer der Asklepios Medical School, während der Feierstunde. Darüber freut sich auch prof. dr. **Tivadar Tulassay**, Rektor der Semmelweis Universität. Mit Stolz begrüßte er herzlich die neuen Stu-

vationen das höchste Gut sei. Es sei vor allem diese Grundhaltung, die die Dozenten an die Studenten vermitteln.

Musikalisch untermalt vom Hamburger Cello Duo schließt der Festakt. In einem feierlichen Auszug folgen die Vertreter der Asklepios Medical School und der Semmelweis Universität der Flaggenträgerin. Das neue Semester hat begonnen.

Visit by Taipei Medical University's delegation opens doors for future collaboration

On 6 October 2010, a four-member delegation from Taiwan's Taipei Medical University (TMU) headed by President Wen-Ta Chiu visited Semmelweis University in order to sign a Memorandum of Agreement for cooperation between the two institutions. The delegation also included International Dean Peter Chang and Mr. Jung-Chin Lin, CEO of the Taiwan Tung-Yang Biopharm pharmaceutical company.

■ Zoltán Zsolt Nagy, Miklós Kellermayer, Wen-Ta Chiu and Tzay-Jinn Chen

As a special honour, Dr. Tzay-Jinn Chen, Deputy Minister of Taiwan's Ministry of Health, and his delegation, as well as Ms. **Marietta Kao Liao**, Head of the Taipei Representative Office in Budapest, attended the meeting and signing ceremony as observers.

The delegation was received by Vice-Rector for Education and International Relations Miklós Kellermayer, Vice-Dean of the Faculty of Medicine Zoltán Zsolt Nagy and Director of International Relations Gyula Sümeghy.

After the official discussions, the guests had the opportunity to meet some of the Taiwanese students currently studying at Semmelweis University.

The TMU delegation's visit to Semmelweis University concluded with a tour of the No. 1 Department of Pathology and Experimental Cancer Research by Director András Matolcsy.

The newly signed Agreement, which is the culmination of months of hard work and discussions on both sides, opens the door to future collaboration and exchange programmes between the two universities in education, research and healthcare.

Kezdődő együttműködés Tajvan vezető orvostudományi egyetemével

A tajvani Taipei Orvostudományi Egyetem (Taipei Medical University, TMU) rektora, dr. Chiu Wen-Ta és kísérete október 6-án látogatást tett a Semmelweis Egyetemen a két egyetem között létrehozott együttműködési szándéknyilatkozat aláírása céljából.

A küldöttség tagjai között voltak dr. **Chang Peter**, az egyetem nemzetközi dékánja és **Lin Jung-Chin**, a Taiwan Tung-Yang Biopharmnak, Tajvan egyik vezető gyógyszer-cégének a vezérigazgatója.

A vendégeket dr. **Kellermayer Miklós** oktatói és nemzetközi kapcsolatokért felelős rektorhelyettes fogadta dr. **Nagy Zoltán Zsolt**, az Általános Orvostudományi Kar dékánhelyettese kíséretében.

A tárgyaláson meghívott vendégként részt vett dr. **Chen Tzay-Jinn**, a magyarországi látogatáson tartózkodó tajvani egészségügyi miniszter-helyettes és kísérete, valamint a budapesti Tajvani Képviselői Iroda vezetője, **Liau Marietta Kao**.

A hivatalos tárgyalás után a vendégek röviden találkozhattak három tajvani hallgatóval, akik jelenleg a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi, illetve Fogorvostudományi Karán tanulnak.

■ Wen-Ta Chiu

A látogatás utolsó állomása az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet volt, ahol dr. **Matolcsy András** igazgató vezetésével a vendégek – többek között – megtekinthették a 3D-s virtuális mikroszkópos oktatási módszert.

Az 1960-ban alapított Taipei Orvostudományi Egyetem Tajvan második legnagyobb magánegyeteme és egyben a legismertebb orvostudományi egyeteme.

Gönczi Gina

Pályázati hírlevélből

Európai Unió 7. keretprogram pályázata:

SPECIFIKUS PROGRAM: COOPERATION

Bővebb információ: <http://cordis.europa.eu/fp7/dc> – Cooperation menüpont

- 1. A felhívás azonosítója:** FP7-ENERGY-2011-JAPAN
Keretösszeg: € 5 000 000
Beadási határidő: november 25.
- 2. A felhívás azonosítója:** FP7-ENERGY-2011-1
Keretösszeg: € 74 000 000
Beadási határidő: november 26.
- 3. A felhívás azonosítója:** FP7-ENERGY-2011-EXCHANGE
Keretösszeg: € 3 000 000
Beadási határidő: november 16.
- 4. A felhívás azonosítója:** ERC-2011-StG_20101109
Keretösszeg: € 661 370 399
Beadási határidő: november 9.

SPECIFIKUS PROGRAM: PEOPLE

- 1. A felhívás azonosítója:** FP7-PEOPLE-2011-IAPP
Keretösszeg: € 80 000 000
Beadási határidő: december 7.
Bővebb információ: <http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7DetailsCallPage&call id=314>

További információ: Dr. Pörzse Gábor igazgató Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft. – 1094 Budapest, Ferenc tér 15. Tel.: 459-1500/53820 Fax: 459-1589, E-mail: innov@palyazat-sote.hu Web: www.palyazat-sote.hu

Jubileumi díszoklevelesek

Az ember kötelessége csak ott érhet véget, ahol a lehetetlenség kezdődik.

Pasteur

Két 70 éve, két 65 éve, számos 60 éve, és még több 50 éve végzett orvos és fogorvos vette át jubileumi oklevelét október 9-én. Az események különleges színt adott dr. **Szócska Miklós** államtitkár jelenléte. Mint köszöntőjében fogalmazott, egy élet munkáját jött el megköszönni e generáció tagjainak, akik közé édesapja is tartozik, mint gyémánt okleveles, 60 éve végzett orvos. Mint mondta, ez az orvos, fogorvos generáció pozitív példát mutat abban, hogyan lehet sikerrel megoldani nagy népegészségügyi problémákat, mint például a TBC-t.

kezett generációja tagjairól és mint mondta: Évfolyamunkat az a szerencse érte, hogy hivatásunkat olyan, a magyar orvostörténet kimagasló személyiségei gondozták, mint: **Kiss Ferenc, Kiszely György, Törő Imre, Straub F Brunó, Bálint Péter, Kováts Arisztid, Soós József, Alföldy Zoltán, Baló József, Haranghy László, Issekutz Béla, Hedri Endre, Kudász József, Rubányi Pál, Magyar Imre, Gömöri Pál, Gottsegen György, Petényi Géza, Földváry Ferenc,**

Négy generáció, köztük az ünnepelt jublánsok, mint legidősebbek, töltötték meg a NET dísztermét. A résztvevők örömmel hallgatták az 1997-ben alakult Mistrál zenei együttes műsorát, amelyben megzenésített verseket adtak elő.

Meghitt szertartás keretében dr. **Szél Ágoston** rektorhelyettes, dr. **Karádi István** ÁOK dékán, és dr. **Gerber Gábor** FOK dékánhelyettes adta át a jubileumi díszokleveleket.

Ünnepi beszédek

A karok részéről dr. Gerber Gábor FOK dékánhelyettes, dr. Karádi István ÁOK dékán mondott köszöntőt. A mottóban olvasható Pasteur-idézettel zárta gondolat-sorát.

A jubiléumok nevében két arany okleveles szólalt fel, dr. **Szende Béla** és a németországi illetőségű dr. **Perjés Ottó** magánorvos. Utóbbi elsősorban a köszönet és a hála szavait tolmácsolta az Alma Maternek. Mint mondta, az orvosok nagy nemzetközi családjának tagjaként szól az egybegyűltekhez, és felelevenítette az 56-os forradalmi időköt is.

Nagyobb lánya a Semmelweis Egyetemen

■ (Jobbról) Szelei Béla és kísérelője, Pannonhegyi Albert és kísérelője, Szende Béla és Perjés Ottó

tanult humánus és nagy tudású oktatóktól, akik – tapasztalata szerint –, nemcsak a betegek orvosai, hanem segítői is voltak. Mint mondta Perjés doktor, az Alma Mater olyan tudással és embercentrikus szemlélettel bocsátotta nemzedéküket pályára, hogy sehol nem vallottak szegényt, bárholva kerületek is életükben.

Szende professzor beszédében megemlé-

Nónay Tibor, Babits Antal, Ratkóczy Nándor, Horányi Béla, Nyíró Gyula, Melly József, Kováts Ferenc és még sorolhatnám...

Ezek az alapok tették lehetővé a helytállást a nekünk jutott munkahelyeken akkor is, amikor megalázóan csekély anyagi megbecsülésünk mellett fehér köpenyes pénzimádóknak bélyegezték, amikor minden erőnkre

Fotó: Kati Foto

■ (Jobbról) Rézler Edit és kísérője, Obál Ferenc és kísérője

és leleményességünkre szükség volt ahhoz, hogy a betegellátáshoz és a tudományos munkához szükséges feltételeket a szakmai elszigeteltség időszakában is megteremtjük, és a legutóbbi időkben is, amikor gyönyörű hivatásunkat piaci szolgáltatássá kívánták silányítani. Miközben – mint mondta

– egyetemünk mindvégig hivatása magaslatán állt.

Rubin Díszokleveles orvosok (70 éves diploma)

Dr. Rézler Edit Klára
Dr. Obál Ferenc György

■ Szél Ágoston és Szócska Miklós az egyetem zászlaja mögött az ünnepségre bevonuláskor

Vas Díszokleveles orvosok (65 éves diploma)

Dr. Lánczy Katalin
Dr. Szelei Béla

A jubiléumok teljes névsora az egyetem honlapján olvasható.

Tolnai Kata

South Korea's Keimyung University visits Semmelweis to discuss future cooperation

■ Miklós Kellermayer, Synn Ilhi, Tivadar Tulassay, Park Woo Hyun

A delegation from South Korea's Keimyung University visited Semmelweis University on 13 July to work out specific areas of cooperation between the two institutions along the lines of the memorandum of understanding that had been signed in February of this year. Rector **Tivadar Tulassay** welcomed the delegation, which included President **Ilhi Synn**, **Yongjin Park** - Dean of External Affairs-, **Woo Hyun Park** - Dean of the College of Medicine- and **Younseok Lee** - Coordinator of International Affairs. The guests then paid a visit to

the 1st Department of Pathology and Experimental Cancer Research where they were received by Director **András Matolcsy** and concluded their tour at the Basic Medical Science Centre, where **Miklós Kellermayer** - Vice-Rector for Education and International Relations- showed the visitors around the Nanotechnology Laboratory. The officials of the two universities met to discuss specific areas for cooperation, including plans for a student and lecturer exchange programme. Encouraged by this highly successful meeting and upon the invitation of our new South Korean partners, a delegation from Semmelweis University led by Vice-Rector Miklós Kellermayer will pay a visit to Keimyung University in November.

South Korean Students at Semmelweis University

During the 2009/10 academic year 33 Korean students studied at Semmelweis University, 23 of these in the Faculty of Medicine, while the faculties of Dentistry and Pharmacy had six and four South Korean students enrolled respectively.

Keimyung University

Keimyung University is one of the most dynamically developing institutions of higher education in South Korea. Its purpose – working on a Christian set of standards – is to supply higher education courses at a high standard and in a broad range of disciplines. It was awarded university status in 1978, and moved to a new campus in the early 1980s. Thanks to continuous growth, it now has approximately 26,300 students and 2400 employees. R&D activities are conducted in 25 areas of science. The University maintains relations with 223 universities and institutes in 44 countries as part of its exchange programmes.

T.K.

Stress and Anxiety Research Society (STAR) Conferences

A megküzdés sikeressége sokszor múlik a hiten!

Beszélgetés dr. Sipos Kornél pszichológus professzorral

■ Sipos Kornél SE/TF, Stevan E. Hobfoll, USA, Kathleen A. Moore, Ausztrália C.D. Spielberger USA, Michael W. Eysenck, Egyesült Királyság, Tóth László SE/TF

A Stressz és Szorongáskutató Társaság – STAR – elismert tudósokból álló multidiszciplináris nemzetközi társaság. A konferenciák létszáma 200-250 főre tehető, ami segíti a tudósokat a munkakapcsolatok kialakításában.

Konferenciák évente

Több mint 40 ország tudósai osztják meg évente kutatási eredményeiket és klinikai tapasztalataikat. Elméleti, kísérleti és alkalmazott tudományok oldaláról vizsgálják a stressz-, a szorongás-, megküzdés és stresszoldás lehetséges módszereit. A STAR 12. Nemzetközi Konferenciáját a Magyar Testnevelési Egyetemen rendezték meg 1991-ben, majd a 30. konferencia rendezésének jogát ismét Budapest nyerte el.

– Hogyan alakult meg a Társaság?

– A társaságot Society for Test Anxiety Research (STAR) néven alapították pedagógiai pszichológiával foglalkozó német, holland és tengerentúli pszichológusok, akik a vizsgaszorongás jelenségéből indultak ki, és annak a teljesítményre gyakorolt hatásait vizsgálták. Az 1991-es budapesti konferencián történt a döntés, hogy a társaság érdeklődési körében a továbbiakban a stressz szerepeljen, és változott neve Stress and Anxiety Research Society-re.

Stresszkutatás

A miénk az egyetlen európai egyetem, ahol a '91-es konferencián díszdoktor lett az akkor 120 ezer fős Amerikai Pszichológiai Társaság hivatalban lévő elnöke: **Charles D. Spielberger** professzor.

Dr. Sipos Kornél pszichológus professzor a Stress and Anxiety Research Society magyarországi képviselője, szervezője. A STAR 2009. vezető témái között nemzetközi figyelmet keltő előadások hangzottak el a tánc és a sportok egészségvédő hatásairól, és megkülönböztetett figyelemmel foglalkoztak a terrorizmus és természeti katasztrófák okozta poszttraumás stressz reakcióval.

Amikor a pszichometriai irodalomban elsőként publikáltunk olyan teszt-adaptációt, amely nem az eredeti nyelvről, hanem a teszt idegen nyelvre történt adaptálásából – orosz nyelvből – készítette el egy angol teszt magyar változatát, mely az eredeti angollal is ekvivalensnek bizonyult, a STAI teszt szerzője, prof. C. D. Spielberger ezt az eredményünket számos nemzetközi konferencián, és 1991-ben egyetemünkön történt díszdoktorrá avatásán is kiemelte.

– Sok az azonosság. '91-ben a Földet körbe vitorlázó magyar hajósoknak, **Fa Nándornak**, **Gál Józsefnek** és társainak kivételes története úgy került feldolgozásra, hogy **Kopár István** – aki egyszer kötött ki Föld körüli útján – esti amatőr-rádiós bejelentkezéseit pszichológiai módszerekkel tartalom-elemezte. Szorongás, halálfélelem, szeparációs félelem szempontjából. Legutóbb már **Gál József** fia – aki jelenleg egyetemünk hallgatója – volt

ott a konferencián. Workshopja arról számolt be, hogyan hatott rá, hogy kisgyerekként közel öt évig kerülte meg a szüleiével a Földet. Nagy siker volt a pszichológusoktól – előzetesen – egyöntetűen kárhóztott *fejlődéslélektani kísérletről* szóló beszámoló. Ez volt – a hungarikumnak számító – azonosság.

Hatásvizsgálat

Újdonság volt, hogy a Táncművészeti Főiskola (MTF) volt a konferencia egyik társ-szervezője. **Detvay Zsuzsanna** (MTF) elemzte a pszichológia legújabb ismeretei szerint a Pán Péter gyermek táncjátékának a szereplőkre, nézőkre gyakorolt hatását, és olyan óvodásoknak és kisiskolásoknak a történetéről készült rajzait, akik azt csak hallomás útján ismerték. A Pán Pétert mindenhol ismerik, viszont ezt a fajta megközelítést egyedül a Magyar Táncművészeti Főiskola oktatója prezentálta – ez hungarikum.

2009-ben a STAR életmű díjat (2009 Lifetime Career Award) **Michael W. Eysenck** professzor (Egyesült Királyság) vehette át. A 2010-es konferenciára Írországból kerül sor, jövőre Románia (Kolozsvár) lesz a házigazda.

A konferenciákon a megelőző időszak sajnálatos természeti katasztrófái is mindig megjelennek az aktuális programban. Nagyon tanulságos, hogy az interjúkban szereplő áldozatokat a katasztrófa feldolgozásában mennyire segítette az istenhit.

www.star-society.org

Urbán Beatrice

A jövő olyan, amilyennek tervezzük

Két éve múlt, hogy Bognár József a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karának oktatásért felelős dékánhelyettese lett. Nehéz időszakban vette át a pozíciót. Célja az értékteremtés, a tudományos és szakmai utánpótlás kinevelése, úgy, hogy közben a TF olyan hely legyen, ahol a hallgatók szívesen tanulnak.

Bognár Józsefet kérdezem eddigi szakmai tapasztalatairól:

– **Milyen sikereket hoztak a változtatások?**

– Büszkék lehetünk arra, hogy hazánkban csak a TF volt képes mind a négy sporttudományi alapszakot és az összes mesterképzést elindítani. A korábbi népszerű és sikeres szakokhoz képest négy új alapszak indult – testnevelő-edző, rekreációs-szervezés és egészségfejlesztés, sportszervező, illetve humán kineziológia szakok. A mesterképzésen most nyáron végzett az első évfolyamunk az okleveles szakedző, sportmenedzser és testnevelőtanár szakokon – mind levelező tagozat –, és 2011-ben végeznek az első gyógytestnevelő és egészségfejlesztő tanárok, okleveles rekreáció és humán kineziológus hallgatóink.

– **Mi mindenre kell figyelni, hogy az iskola sikeres legyen?**

– A jövő olyan, amilyenek tervezzük – ez a TF vezetésének elve. Tudatosan a közeli és távolabbi jövőre is figyelünk, vonatkozik ez a képzéseink rendszerére és tartalmára, társadalmi és piaci igényekre, az oktatói-kutatói utánpótlásra.

Nehéz kérdések, nemzetközi tapasztalatok

– **Mik a fő szakmapolitikai prioritások a témában?**

– Minden alapszakunk jól indult már 2008-ban, de számos olyan problémával kellett foglalkoznunk, melyek sokszor a mindennapos működést veszélyeztették. Miként lehet a hallgatóknak hagyományos képzésből az osztott képzésbe átkerülni, mi lesz az új diploma piaci értéke és hogyan tudjuk a saját érdekeinket képviselni az egyetemen belül, a szakmán, a sporttársadalmon belül is.

Nehéz átélni vezetőként és oktatóként is, hogy miközben még a hallgatók nagy része a jól működő hagyományos képzésben tanul, már arra a képzési formára gyártunk tematikákat, mely minden bizonnyal viszályos lesz a szakmánkban. Tapasztalatok a nemzetközi szinten azt mutatják, hogy a Bologna rendszer a tanárképzés területén nem igazán vált be. Én személy

■ Bognár József

szerint, a tanárképzésen kívül el tudom fogadni a rendszert, bár még nem látom miként érinti az összes szakunkat. Előnyeit is értékelem, mely az átjárható, harmonizált képesség és kompetencia központú oktatásban mutatkozik meg, de egyértelmű az eddigi tapasztalatokból, hogy a tanárképzés területén nem sikeres.

Minket jelentősen érint Közoktatási és a Felsőoktatási törvény és a Sporttörvény többszöri változása is. Egy változó oktatáspolitikát és sportpolitikát kell figyelniük, így kell magas szinten működnünk, toborozni, stabil elméleti- gyakorlati képzést adni, gazdaságilag funkcionálni. Örömmel jelenthetem ki, hogy az elmúlt felvételi kifejezetten sikeres volt és a számaink is igen biztatóan emelkednek mióta kiemelt figyelmet szentelünk a kommunikációnak.

Sikeres felvételik és fejlesztések

– **Mik azok a részei a tervezett változtatásoknak, amelyek már megvalósultak, és mik várhatóak?**

– A hallgatói létszámunk jelenleg szűk kétezer fő, közel egyenlő arányban nappali és levelező hallgatók. Az alapképzésen tanul a hallgatók 60%-a, mesterképzésen és a ki-

futó képzéseken nagyjából 20-20%, a szakirányú továbbképzéseinken pedig 100 fő alatt jelenleg. Ez a megnövekedett hallgatói létszám és az egyszerre futó több képzési program terhet ró a vezetésre és az oktatókra elfoglaltságok tekintetében. Jelen helyzetben a többletmunkáért nem, vagy alig tudunk fizetni, a hangulat nem min-

dig rózsás. Bízunk benne, hogy a nehéz évek után, a sikeres felvételik és a fejlesztés eredményeképp, hamarosan már az erkölcsi mellett az anyagi oldalon is tudjuk értékelni kiemelkedő dolgozóinkat.

Urbán Beatrice

Házi viták, védések

A TF-en október 13-án a **Hepp Ferenc** teremben **Onyestyák Nikolett**a PhD hallgató védésére került sor. Témájának címe *Sport és politika kapcsolata Magyarországon az 1980-as években a Nyári Olimpiai Játékok tükrében*.

Témavezetője dr. **Szakály Sándor** egyetemi tanár volt.

Október 14-én **Olvasztóné Balogh Zsuzsanna** PhD hallgató házi vitáját hallgatták meg az érdeklődők, amelynek címe *Az egészség-kulturális magatartás alakulása az Észak-magyarországi Régióban*. Témavezetője dr. **Bognár József** egyetemi docens.

Október 15-én pedig **Váczi Márk** PhD hallgató védésére került sor. Témájának címe *A térdfesztető izmok excentrikus és koncentrikus terhelésének mechanikai és élettani konzekvenciái*. Témavezetője dr. **Tihanyi József** egyetemi tanár volt.

Acknowledgement

International twin study

The 2010 Annual Congress of the European Respiratory Society – ERS – was held in Barcelona between 18-22 September, where the society celebrated its 20th birthday. More than 6000 abstracts were submitted and 20,000 participants registered from all over the world. Semmelweis University was also represented by presentations and posters.

Ádám Tárnoki, MD and **Dávid Tárnoki**, MD, radiologist residents and twin researchers, and **Ildikó Horváth**, MD, PhD, DSc – Department of Pulmonology -, pulmonologist, all from Semmelweis University in Budapest, presented the data of the International Twin Study, which points to a surprisingly strong link between arterial stiffness and lung function, which was never investigated in healthy subjects. The research was organized in collaboration between the Department of Radiology and Oncotherapy – prof. dr. **Viktor Bérczi** – and the Department of Pulmonology – Ildikó Horváth, MD, PhD, DSc – , Semmelweis University. The study focused on atherosclerosis and its connection with the respiratory system.

380 – 158 Hungarian, 174 Italian and 48 American – monozygotic and dizygotic twin pairs were involved in the study in 5 research centres, thereby allowing the role of genetic and environmental factors to be estimated. Ildikó Horváth, MD and **Zsófia Lázár**, MD were the leaders of the pulmonology part of the study.

Arterial stiffness was measured using an oscillometric method, the lung function by spirometry and the exhaled nitric oxide – FeNO – was investigated as well. Regarding lung function, the researchers found that FVC – forced vital capacity – had a heritability value of 74%, whereas the FEV1 – forced expiratory volume in one second – was 75% (P < .01 for all).

The researchers found a significant negative correlation between aortic pulse wave velocity and FEV1 and FVC.

Ádám and Dávid Tárnoki, MDs were awarded the ERS's Annual Inflammatory Airway Diseases and Clinical Allergy Grant by prof. **Peter J. Barnes** – National Heart and Lung Institute, London -, one of the top 50 most highly cited researchers in the world. This is the first time the award has been presented to Central-Eastern European researchers. Ildikó Horváth, MD presented the results at an international press conference – where the International Twin Study was selected as one of the four most interesting topics of the congress -, where dr. **Nikolaos Siafakas**, president of ERS and

tritic oxide – FeNO – in arterial structure, vasodilation and the development of airway diseases. They reported that FeNO is strongly heritable (58%) and they found a significant correlation between the two systems.

By using the twins' blood samples, genetic studies will be conducted at the Univer-

■ **First Hungarian awardees of the European Respiratory Society's Annual Inflammatory Airway Diseases and Clinical Allergy Grant Dávid Tárnoki and Ádám Tárnoki**

professor in the Department of Thoracic Medicine at the Medical School of the University of Crete in Greece, said this is proof that the body is: *one machine. It's not just the heart alone, the lungs alone, or kidneys alone. If one goes wrong then the others suffer too. Medicine has to grasp this holistic concept. So this is an important study that shows a link between lung diseases and the whole body.*

The researchers presented a second study, in which they explored the role of ni-

sity of Pécs soon, cooperating with prof. dr. **András Falus**.

Dr. Ildikó Horváth was ceremoniously elected secretary of the *Inflammatory Airway Diseases and Clinical Allergy Assembly* of ERS.

The ultrasound results of the International Twin Study were acknowledged – **Alex Chao**, MD Award – at the annual congress of the Society for Vascular Ultrasound – SVU – in Boston, MA in June 2010 for the work conducted by Drs. Tárnoki.

Továbbképzés szájbébszereknek

Az ÁOK Honvéd-, Katasztrófaorvostani és Oxyológiai Tanszéke október 18-19-én a fogés szájbetegségekről szájbébszeti képzettséggel rendelkező, illetve ezen a területen dolgozó szakembereknek szervezett továbbképző tanfolyamot. A témák között szerepelt az antibiotikumok szerepe a fogászati gyakorlatban, diagnosztikus tévedések, a kiterjedt szájüreg tumor ellátása a társszaktmák együttműködésével, a klórdioxid használatáról szerzett tapasztalatok, csontpótlások fogászati jelentősége, veszélyes gyógyszerek a fogászatban, illetve a fényképezés szerepe. A tanfolyam tesztvizsgával zárult.

Vincze Zoltán hetvenéves

Dr. **Noszál Béla** dékán úr és dr. **Zelkó Romána** professzor asszony meghívására, a Semmelweis Szalonban, október 15-én, összegyűltek karunk oktatói és az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet dolgozói dr. **Vincze Zoltán** professzor emeritus köszöntésére, aki szeptember 30-án töltötte be 70. életévét.

■ **Munkatársak köszöntője: Vajna Márton tanársegéd, Bartus Gábor gyógyszerész, Varga Valéria asszisztens, Vincze Zoltán professzor, háttérben Ludman Tamás informatikus**

Az ünnepséget dr. Noszál Béla nyitotta meg, Vincze professzor úr szakmai múltját méltatva.

Az ünnepelt 1996-tól 2002-ig vezette Karunkat, ez időben indult a Hőgyes Tömb rekonstrukciója, a tanterem, és a Hőgyes 5 szemináriumi helység felújítása. Eredményesen tevékenykedett a Fővárosi Tanács Gyógyszertári Központja élén, megalakulásánál elnöke volt a Magyar Gyógyszerész Kamarának. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságnak 1986-tól négy cikluson át volt főtársa, majd elnöke is. A Nemzetközi Gyógyszerész Szövetségnek alelnöke, a Kórházi-Klinikai Szakmai Kollégium elnöke, és az EuroPharm Forum alelnöke volt.

Bizalom, munka, törődés – köszönet

Az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet igazgatását dr. **Zalai Károly** professzortól vette át. Munkája jelentős a szakképzés fejlesztése terén, az alapképzésbe bevezette a Farmakoökonómiát. Dr. **Zelkó Románával** megírták a Gyógyszerügyi szervezés tankönyvét. A méltatás után dékán úr megajándékozta az ünnepeltet.

Vincze professzor köszönte a megemlékezést, egykori főnökei bizalmát, munkatársai munkáját, támaszt nyújtó felesége törő-

dését, segítségét. **Hans Sachs**ot idézve; *a dicséret, amit adni oly könnyű, elfogadni nehéz.* **II. János Pál** szerint: *a földön az egyetlen paradicsom, amiből nem űzhetünk ki, az emlékezés.*

A hivatás lépcsőfokai

Dr. Zelkó Romána professzor asszony az Egyetemi Gyógyszertár nevében nyújtotta át szép ajándékukat, és mondta el köszöntőjét, melyből idézek:

Ünnepi vagy inkább ünneplő közösségünkben egy költeményt szeretnék professzor úr tiszteletére elmondani. Az idézet Hermann Hesse, Nobel díjas Üveggyöngyjáték c. művében található. Hűen tükrözi azt az atmoszférát, amelyben most vagyunk. Gyengéd líraisággal, ugyanakkor mély bölcsességgel mondja ki mindazt, ami számunkra alig megfogalmazható, holott bennünk van. A vers címe Lépcsők. Hesse ezt mondja:

*„Ahogy a virág hervad, s ahogy hátrál
Az ifjúság az öregségnek, minden
Életfok, bölcsesség adott koránál
Tovább nem tarthat, reménye se futja.
Legyen kész, hogy búcsúzzék, s újra kezdjen
Mindig a szív, melyet az élet elhív,
Hogy szilárdan, fájdalom nélkül tudja
Megtötni bármikor egy új kötésünk.
Mert minden indulásban varázs rejlik,
Mely véd minket és megsegít, hogy éljünk.”*

■ **Vincze Zoltán és Zelkó Romána**

Maga a lépcsők szó már meghatározó, életfokokat jelent. A jó élet ugyanígy vezet felfelé.

Ki érthetné jobban, mint aki a hivatásában megélt éveit így vitte fel az elérhető magasba, s minden lépcsőfokon otthagyt a lába nyomát? Sokan tapasztaltuk munkái eredményességét, segítőkészségét, emberi hozzáállását, összehangoló képességét, szervezni tudását. Velünk marad, utat mutat. Szilárdan, fájdalom nélkül megköti egy új kötésünk. Köszöntjük Professzor Urat, mint újraindulót.

Maradni, amíg lehet

Mert minden indulásban varázs rejlik, mely véd minket és megsegít, hogy éljünk.

Szeretném ez alkalmat is megragadni arra, hogy gratuláljak méltán kiérdemelt professzor emeritus címéhez! 70. születésnapja alkalmából jó egészséget, töretlen munka- és életkedvet kívánjak mindnyájunk nevében – és, önző módon azt, hogy maradjon körünkben, munkálkodjon tovább, ameddig igényli, ameddig csak lehet!

Végül egy részletet néztünk meg a nagy sikerű *Titoknyitogató* című életrajzi filmből, melyben az ünnepelt megemlékezett egykori kedves tanáiról **Sárkány Sándorról**, **Schulek Elemérről**, **Fritz Gusztávról**, **Kiszely Gyögyről**, **Pandula Egonról** és **Csipke Zoltánról**.

A nagy sikerű rendezvény fényét a Semmelweis Szimfonikus zenekar még tovább emelte. **Tardy László** karnagy úr vezényletével **Gluck** G dúr szimfóniájának egyik tételét, **Purcell** Chaconne-ját, és **Mozart** Divertimentóját adták elő.

Az ünnepséget hangulatos fogadás zárta, ahol a vendégek jóízűen elbeszélgethettek.

Dr. Stampf György

Mióma embolizáció

A fogamzóképes korú nők mintegy negyedében fordul elő mióma, aminek kezelésére gyakran alkalmaznak alhasi műtéteket, az esetek egy részében a méhet is eltávolítják. A korábban alkalmazott altatásos megterhelő beavatkozás helyett ma már katéteres módszer is elérhető az egyetemen. Ez sokkal kíméletesebb a beteg számára, nem kell hozzá altatás, és a felépülési idő is lényegesen lerövidül.

■ Dorottya, Bérczi Viktor és Sziller Péter

A miómához vezető artériák elzárását eredményező katéteres eljárást a Radiológiai és Onkoterápiás Klinikán 2008 óta mára már száz alkalommal végezték sikeresen. Bár igen nagy és költséges eszközparkot igényel, de nagy előnye, hogy nem jár altatással, egy-két nap kórházi kezelés után távozhat a beteg, és a szövődmények száma is jóval alacsonyabb a műtétinél. További előnye, hogy a páciens felépülése is lényegesen rövidebb, mint a korábbi gyakorlat szerint végzett alhasi műtétek után.

Mesterséges infarktussal gyógyítanak

Az eljárás során mesterséges infarktust idéznek elő a daganat szöveteiben, így ezután további növekedésre nem képes, sőt, jelentősen összezsugorodik. A betegek több mint 80 százalékánál a panaszok jelentősen csökkennek vagy elmúlnak, átlagosan felére csökken a mióma nagysága, és akár teherbe is eshetnek az eljárás után – mondta el dr. **Bérczi Viktor**, a Radiológiai és Onkoterápiás Klinikai igazgatója az október 18-i sajtótájékoztatón.

Az eseményen részt vett dr. **Sziller Péter**, a II. Számú Szülészeti és Nőgyógyászati Klini-

ka nőgyógyásza is, akivel együttműködnék a team munkában végzett beavatkozások során. Sziller doktor kiemelte: különösen a több betegségben szenvedő páciensek esetében előnyösebb sokkal a beteg számára az embolizáció, mint a mióma eltá-

Prosztatarák szűrő program

Az Urológiai Klinika prosztatarák szűrő program keretén belül az 560 hatvan év feletti egyetemi férfitól vizsgálatra. A szűrés igen sok férfit menthet meg a nyugati világ második leggyakrabban mortalitást okozó betegségének legsúlyosabb következményétől. Prosztatarákot nem találtunk – tájékoztatott dr. **Romics Imre** professzor, a Semmelweis Egyetem, ÁOK Urológiai Klinika igazgatója.

A Magyar Urológusok Társasága idén ötödik alkalommal rendezett országos szűrést a prosztata-betegségek, a prosztatarákos elváltozások felderítésére.

Az Európai Urológusok Társasága – az öt év tükrében – a résztvevők számát, a vizsgálatok komplexitását, a pácienseket támogató információs rendszert tekintve unikálisnak minősítette a magyarországi felvilágosító és szűrő programokat. Az ERSPC – a világ legnagyobb prosztatarák-szűréssel foglalkozó tanulmánya – független szakértők által hitelesített bizonyítékkal szolgál arra, hogy a prosztatarák-szűrés 20%-kal csökkenti a halálestetek számát.

volítás valamely konzervatív módja. Az eseményen a panaszok teljes eltűnéséről számolt be Dorottya, egy embolizációval meggyógyított, miómás panaszaitól régóta szenvedő beteg.

Tk

Elismerés

A perinatológusok világkongresszusán („Global Congress of Maternal and Infant Health”, Barcelona, szeptember 22-26) a „Roberto Caldeyro-Barcia” díjat a nemzetközi zsűri „a szülészetben kifejtett több évtizedes klinikai, szervező, oktató és kutató munkásságáért, különös tekintettel a 40 évvel ezelőtt általa kezdeményezett genetikai amniocentézis útján nyert magzatvízsejtek kromoszómavizsgálatának kidolgozásában és bevezetésében játszott úttörő szerepéért” Dr. **Papp Zoltán** professzornak adományozta. A díjat a kongresszus megnyitóján ünnepélyes keretek között adták át. Képünkön Papp Zoltán átveszi a díjjal járó szobrot a World Association of Perinatal Medicine elnökétől.

E-könyvek az egyetemen

Mint ahogy már tavasszal utaltunk rá, a Semmelweis Kiadó is készíti elektronikus könyveket. Új honlap-, új kiadványszerkesztési és -tördelési feladatokat dolgoznak ki a kiadó munkatársai, hogy olvasóik kedvére és örömeire megjelenhessenek a jelen kor új követelményeit is kiszolgáló tartalomhordozóval, az e-könyvvel.

Sorozatot indítunk lapunkban, amelyben bemutatjuk az e-könyveket, készítésüket és használatukat egyaránt, remélve, hogy az egyetemi nagyközönség egyre nagyobb kedvvel és megelégedéssel tölti le az e-könyv-tartalmakat és megismerkedik magával az e-olvasóval.

Mi is az e-könyv?

Elektronikus formában létrehozott és terjesztett könyvek, melyek az arra alkalmas készüléken megjeleníthetők és olvashatók. Leegyszerűsítve ez egy logisztikai fogalom. A könyv a maga valóságában megmarad. Az alkotók is megmaradnak. A szerzők írják, illusztrátorok rajzolják, szerkesztők szerkesztik, tervezők megtervezik és formába öntik, keretet adnak neki, hivatalosan „beiktatják” (ISBN, copyright), azaz a betűkből és illusztrációból álló kompozíció egy egészévé kovácsolódik, ez az egyedüli, ún. mesterkönyv. Itt két út felé indulhatunk. Az egyik útvonal a hagyományos könyvelőállítás: nyomda, kötészet, aztán a raktárak, elosztó bolthálózat, könyvespolc. A másik út a szerzői védelmet biztosító szoftverek (DRM), az internetes-számítógépes hálózati feltételek, s a könyvesbolt helyett a számítógépünk (notebook, sze-

mélyi számítógép, laptop, e-olvasók), amelyen elnavigálva kiadók, terjesztők honlapjain, ki milyen könyvet választ magának. Mind a két útvonal költséges feladatok halmaza, alig váltják ki egymást. A korlátlan mennyiségű hozzáférési lehetőség bilent az e-könyv javára, no meg a kor szelleme. Nem fogy el a könyv, és sokkal többen hozzájuthatnak. Nincs területhez, határokhoz kötve, nem kell dobozolni, rakodni..., a könyvterjesztés fizikai munkája vész el. Helyettesíti ezt az állandóan megújuló elekt-

ronikus védelem, a „hálón” nem látott háttér munkások kitaró fejlesztése.

A már hagyományosan megjelent könyveit a kiadó folyamatosan alakítja át elektronikus formátumúvá, ezek többnyire számítógépek, laptopok monitorjához illeszthetően olvashatók. Az e-könyv olvasókon – kis méretük miatt – elsősorban a kevés ábrát és táblázatot tartalmazó szövegek olvashatók kényelmesen. A kiadó folyamatosan vizsgálja a lehetőségeket, miképp hidalja át ezt a problémát. Így született meg dr. **Kotsis Lajos Rendhagyó nyelvcsövesészet** című, ábrákkal, rajzokkal gazdagon illusztrált könyve. Magyarországon egyedülállóan, mert ennyire ábragazdag tartalom nem jelent még meg e-könyv formátumban.

Megújuló honlap

A Semmelweis Kiadó honlapja folyamatosan megújul. Ezt a régi látogatók már észre is vették. Bővültek a lehetőségek új vásárlási móddal, mobiltelefonnal, bankkártyával is lehet fizetni. Pontosabban lehet meghatározni a szállítási módokat. Minden regisztrált látogatónak folyamatosan tárolt adminisztrációs felülete lett, ahol nyomon követheti megrendeléseit. A könyvek témája válogatásakor jóval részletesebb kategóriákra szűkíthető. Bővült a keresési funkció, s ami a legfontosabb, fokozatosan tér át e-könyves megrendelési lehetőségekre. „... De, hogy mégis *félüzemmel* indulunk – lesznek még nem elérhető oldalak – és fokozatosan érjük el a végső formát, azt azért tesszük, hogy miközben a háttérben nagy erővel dolgoznak fejlesztőink, folyamatos párbeszéddel Önökkel, olvasóinkkal teszteljük működésünket. Kérjük ehhez a segítségüket és türelmüket! A Honlap GYIK menüjét az olvasók kérdéseiből, folyamatosan állítjuk össze, így a kérdéseket, tapasztalatokat, építő véleményeket szívesen várjuk! Miért indulunk csendben, és miért most? Miért nem előbb vagy jóval később, amikor már minden kész? Rengeteg feladat robbant bele életünkbe, s e feladatok egyszerűen nem megoldhatók, ez nem olyan híd, mely biztos két pontot fog össze. Azt tudjuk, honnan indulunk, s merre felé kell építenünk. Így kérjük, kedves Olvasó, jöjjön velünk!” – áll a kiadó megújult honlapján.

Készítők és olvasók, tanuljunk meg együtt lapozni az elektronikus könyvet!

Fotó: **Szabó László Tolnai Kata**

E-hivatal 2012-től

Mint ismeretes, az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) megalakulására idén tavasszal került sor. Júniusban dékán váltás történt: dr. **Gaál Péter** egyetemi docens kapott megbízást a dékáni feladatok ellátására, aki dr. Szócska Miklóst váltotta fel a poszton. Az EKK dékáni hivatalában jelenleg két munkatárs dolgozik. A kar épülete a XII. Kútvölgyi út 2. szám alatt található (képünkön), a Menedzserképző Központ épületében.

Mint azt dr. **Eperjesi Tímea** megbízott dékáni hivatalvezetőtől megtudtuk: elektronikus oktatási hivatalt alakítanak ki a *Képzés-és tartalomfejlesztés a Semmelweis Egyetemen* projekt keretében, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Társadalmi Megújulás Operatív Programjának segítségével. Az egész egyetemet érintő projektről van szó, amelynek egy szeletét képezi az e-oktatási hivatal kialakítása. Az e-hivatal létrehozása 2 éves folyamat, megvalósulása 2012 májusára várha-

tó. Reményeik szerint az elektronikus oktatási hivatal mintaként fog szolgálni a Semmelweis Egyetem számára is, hiszen mind a hallgatók, mind az oktatók lehetőséget kapnak gyorsabb, hatékonyabb, költségkímélőbb ügyintézésre. A feladat természetes részének tekintik, hogy az e-hivatal a Neptun rendszerhez kapcsolódni fog.

A témáról későbbi lapszámunkban részletesen olvashatnak.

I.M.

Videokonferencia

Érdekes kezdeményezés helyszíne volt a TF-kar Tanácssterme október 14-én. Dr. **Kokovay Ágnes** egyetemi docens, a Társadalomtudományi Tanszék oktatójának ötlete alapján videokonferenciát tartottak, amelyet a Nemzeti Sportszövetség – NSSZ – felkarolt és több magyar felsőoktatási intézménnyel együtt szervezett. A konferencia sorozat címe: *SportTudás Egyeteme*, az októberi esemény egyben országos sportszakember továbbképzési konferencia volt. Az NSSZ részé-

ről **Gyórfi János** szervezte a fórumot. A hosszú távú programból kiderült, hogy nem először és nem utoljára rendezték meg ezt az elektronikus találkozót. A témák között szerepelt az egyetemi, főiskolai sport helyzete, jövőképe. Valamennyi résztvevő internetes közvetítés segítségével követhette az NSSZ honlapján az eseményeket. Az egytucatnyi magyarországi felsőoktatási intézményből megközelítően 300-500-an vettek részt a videokonferencián.

Pályázati hírlevélből

Az Oktatásért Közalapítvány
Tehetségsegítő Alkuratóriumának
A kiemelkedő tehetséget mutató PhD hallgatók nemzetközi versenyeken és hazai, illetve nemzetközi konferenciákon való részvételének támogatása című pályázata – NTP-OKA-VIII.-B

A pályázat célja a hazai felsőoktatásban tanulmányokat folytató kiemelkedő tehetségű fiatalok **2011. évi nemzetközi versenyeken és hazai, illetve nemzetközi konferenciákon való részvételének támogatása**.

Pályázók köre: magyar állampolgárságú vagy magyar nemzetiségű, hazai felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató PhD-hallgatók.

A pályázat benyújtója a PhD-hallgató, kötelezettségvállalója pedig a felsőoktatási intézmény.

A pályázat keretében a PhD-hallgató nemzetközi versenyen, és hazai, illetve nemzetközi konferencián való részvételének költségeire lehet pályázni.

- részvételi/nevezési díj, regisztrációs költség,
- útiköltség – csak külföldre,
- szállásköltség + ellátás – csak többnapos verseny, konferencia esetén, max. félpanziós ellátás

A támogatás összege:

1. Hazai tudományos konferencia igazolt (jelentkezési lapon feltüntetett) költsége: 50 000 Ft/fő
2. Nemzetközi versenyek, nemzetközi konferenciák igazolt (jelentkezési lapon feltüntetett) költségeire: 500 000 Ft/fő. A pályázati díj **3000 Ft**.

Beadási határidő:

az őszi fordulóban: november 30., a tavaszi fordulóban 2011. január 31.

Bővebb információ: <http://www.oktatasert.hu/ntp-oka-viii-b-kiemelkedoen-tehetseges-felsoo-hallgatok-nemz-versenyeken-es-hazai-illetve-nemz-konf>

További információ: Dr. **Pörzse Gábor** igazgató Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft.
1094 Budapest, Ferenc tér 15.
Tel.: 459-1500/53820 Fax: 459-1589
E-mail: innov@palyazat-sote.hu
Web: www.palyazat-sote.hu

Jutalomút Genersich-díjazottaknak a Szepességben

Dr. **Genersich Antal** nagyszombati születésű, de korán Késmárkra került, tanulmányait és tudományos munkásságát Kolozsvár mellett Budapesten fejtette ki, valamint az SE elődjének professzora, és egy ciklusban rektora is volt. Személye kiváló összekötő erővé vált három Közép-kelet-európai ország között. Az egykor Magyarországhoz tartozó Szepesség ma két ország területén fekszik: Szlovákiában és Lengyelországban. A csaknem húszéves Genersich Antal Alapítvány évek óta foglalkozik a lengyel, magyar, szepességi szász és szlovák civil szervezetek közötti együttműködés erősítésével és a Genersich-hagyományok ápolásával. A kirándulás fő szervezője dr. **Tankó Attila** egyetemi m. tanár, a szervezet titkára volt, a programok szervezésében Késmárkon **Milan Choma** helytörténész, Lőcsén dr. **Astrid Kostelnikova-Zwillingova** PhD művészettörténész, Nedeceben pedig Mgr. **Ewa Jaworowska-Mazur** múzeumigazgató voltak segítségére.

Multikulturális találkozók

Az idei rendezvény *A Szepesség többnyelvű polgári hagyományainak és művelődésének erősítése. Akkor és most...* címet kapta. Ennek megfelelően a résztvevők több szepességi városba is ellátogattak, és megismerkedtek a helyi nevezetességekkel. A három fő helyszínen tudományos konferenciát is szervezett az alapítvány, melyeken a névadó és családja munkásságának felidézése mellett a helyi német, szlovák és

Ötnapos kirándulást szervezett szeptember végén a híres patológus nevét viselő civil szervezet a szepességi városokba, melynek során három konferenciára is sor került a szlovákiai Késmárkon és Lőcsén, valamint a lengyelországi Nedeceben. Az utazáson a szakemberek és érdeklődők mellett az alapítvány idei fiatal orvos, illetve biológus díjazottjai is részt vettek (képünkön).

lengyel kulturális és tudományos egyesületek is bemutatkozhattak. A szakmai tanácskozásokon többek között előadást tartott dr. **Peter Slovik**, a késmárki dr. **Alexander Béla** Orvosi Társaság elnöke, dr. **Ivan Chalupceky** Ph.D., a Szepesi Történelmi Társaság elnöke, Prof. dr. **Rácz Olivér**, a kassai egyetem tanára, dr. **Kubassek János** Ph.D., a Magyar Földrajzi Múzeum igazgatója, **Sebestyenné Ewa Majchrowska**, az Érdi Lengyel–Magyar Kulturális Közhasznú Egyesület titkára. A késmárki konferenciát és dr. Genersich Antal emléktáblájának felavatását a város polgármestere és Magyarország kassai főkonzulja, dr. **Szerencsés János** is megtisztelte jelenlétével, illetve a lőcsei színházban megtartott rendezvényen ugyancsak a város vezetője köszöntötte a hallgatóságot. Az alapítvány az emléktábla átadása mellett ünnepélyes keretek között felavatta dr. Genersich Sámuel, G. Antal nagypapjának a testvére, új sír-

emlékét is a lőcsei evangélikus temetőben. A magyar csoport a nagyóri kastélyban és a szepesbélai **Petzvál József** Múzeumban is járt, mindkét helyen a település polgármestere fogadta a vendégeket.

Díjazottak bemutatkozása

A szeptember végi látogatás egyben jutalomút volt annak a négy frissen végzett orvosnak, illetve biológusnak, akiket az alapítvány ebben az évben Genersich-díjjal tüntet ki. A patológiával foglalkozó fiatal kollégák lehetőséget kaptak arra, hogy ők is bemutatkozzanak egy-egy tudományos előadással. Dr. **Szekeres Ibolya** az orvosprofesszor életútját idézte fel, **Bugyik Edina** biológus pedig eredményekben és felfedezésekben gazdag patológusi munkásságát méltatta – felkészülését **prof. emer. Szende Béla**, az alapítvány tiszteletbeli társelnöke segítette. Dr. **Varga Márton** dr. **Genersich Sámuel** életébe és botanikai munkásságába avatta be a résztvevőket, dr. **Szalay Csaba Imre** pedig a II. világháborúban történt katyni tömeggyilkosság – lengyelek ezreit ölték meg a szovjet katonák – kivizsgálásában közreműködő dr. **Orsós Ferencnek**, az egyetem volt törvényszéki orvostani professzorának tevékenységéről beszélt. Előadása összeállításában dr. **Sótonyi Péter** akadémikus, emeritus rektor volt a segítségére. A díjazottak november 6-án vehetik majd át kitüntetésüket az alapítványtól. A programot a Nemzeti Civil Alapprogram támogatta

Pap Melinda

Diplomás pályakövetés az egyetemen

A Semmelweis Egyetem 2009-ben sikeresen pályázott TÁMOP pályázatra, amelyből a Semmelweis Közösség – Semmelweis Világ projektet valósítja meg. Ennek a projektnek a része az Egyetemi Karrierirodák elindítása, a rendszeres alumni találkozók szervezése, és az egyetemi Diplomás Pályakövető Rendszer fejlesztése és működtetése, amiről most részletesebben olvashatnak.

Az egyetemi diplomás pályakövető rendszer a többi közt diplomát szerzők (abszolutóriumot szerzett, államvizsgát tett, diplomát szerzett) meghatározott életpályája-adatainak gyűjtését, rögzítését, feldolgozását és elemzését lehetővé tevő szakmai-módszertani fejlesztéseket valósítja meg. A projekt menedzsere dr. **Stubnya Gusztáv** stratégiai főigazgató, a Diplomás Pályakövetési Rendszer alprojekt vezetője dr. **Sinkó Eszter**, kutatásvezetője **Girasek Edmond**, mindketten az Egészségügyi Menedzserképző Központ munkatársai.

Folyamatterv

Kidolgozták a folyamat menetrendjét, amelyben minden tavasszal online felmérést végeznek mind az aktív hallgatók, mind a meghatározott évben végzetek körében, illetve háromévente összesen telefonos megkérdezésen alapuló reprezentatív felmérést készítenek az elmúlt három év végzettjei megkeresésével. A hallgatói vizsgálat a hallgatók munkaerő piaci, továbbtanulási motivációinak, képzési elvárásainak, munkaerő piaci várakozásainak, karrierstratégiáinak feltérképezését célozza, illetve esetükben a későbbi – végzett – vizsgálatok elkészítését.

Pályakövetéses kutatás

A végzetek esetében a pályakövetés célja a munkaerő piaci helyzet, munkavállalói tapasztalatok, karrierstratégiák feltérképezése, a képzés és a munkaerő piaci átmenet értékelése. A munka kiemelt célja, hogy az egyetem végső soron visszajelzést kapjon oktatási tevékenységének eredményességéről, amely így jótékonyan járulhat hozzá a tevékenysége fejlesztéséhez. A visszajelzések segítségével az egyetem vezetői olyan fejlesztéseket hajthatnak végre, amely megőrzi és megerősíti az oktatás minőségét, egyetemünk hazai és nemzetközi jó hírnevét. Természetesen a felmérés adatai nemcsak az egyetem számára használhatóak, hanem országos elemzések is születnek, amelyek az oktatáspolitikai

Fotó: Tolnai

■ **Semmelweis Magyar Alumni Konferencia és Öregdiák Találkozó tavaly november 28-án az EOK aulájában**

döntéshozók számára jelentenek komoly háttérrel ágazati döntésekhez. Éppen ezért fontos, hogy a kutatás megfeleljen az országos vizsgálat követelményeinek és ezen felül is fejlesztse a munkát, a hazai és nemzetközi gyakorlatok tanulmányozásával és saját kutatási kérdések kidolgozásával is. A vizsgálatot végzők célja az eredmények minél szélesebb körben való megismertetése, beleértve a jelenlegi, és a leendő hallgatókat, akik így információt nyerhetnek a megszerzendő diplomájuk értékéről.

Semmelweis Közösség – élő kapcsolatban

A Diplomás Pályakövetés célja, hogy élő kapcsolatot teremtsen az intézmény és annak jelenlegi és korábbi diákjai között. Ez a kapcsolat mindenki számára gyümölcsöző lehet hosszútávon, A fejlesztés alatt álló **Semmelweis Közösség – Semmelweis Világ** hallgatói és alumni portál olyan online közösségi tér lesz, amelyen mind szakmai, mind nem szakmai téren is tarthatják egy-

mással a kapcsolatot jelenlegi és korábbi csoporttársak, oktatók a hallgatókkal és a végzetekkel és az egyetem más szereplőivel. Idővel nemcsak közösségi térként működhet majd, hanem számos más funkcióval is megtölthetik. Többek között rendszeresen frissített hírek az egyetem háza tájáról, szakmai újdonságok lesznek elérhetőek, illetve a portálon keresztül elvégezhetőek a korábban említett online felmérések is. A portál része lesz egy álláskereső adatbázis modul is, ahol a végzett hallgatók és a munkáltatók hatékonyan megtalálhatják egymást.

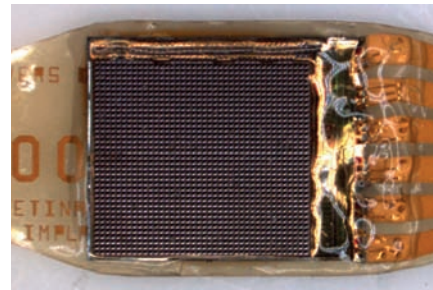
Későbbi lapszámainkban rendszeresen fogunk közölni eredményeket a felmérésekből.

A Semmelweis Egyetemen megvalósuló Semmelweis Közösség – Semmelweis Világ projekt a TAMOP -4.1.1-08/2/KMR pályázat támogatásával jött létre, az Educatio Nonprofit Kft szakmai együttműködésével.

Visszanyerhető látás chippel

Retinaimplantátum

A Látás Világnapján, október 14-én jelentették be a Szemészeti Klinikán, hogy hamarosan csatlakoznak ahhoz a kutatáshoz, aminek eredményeképpen retina pigmentosa betegségben szenvedő, látásukat elvesztett személyeknek egy chip beültetésével visszaadhatják a látást. A klinika az európai országok közül is elsőként csatlakozik a Németországban és Amerikában zajló nemzetközi kutatáshoz. A jövő tavasszal kezdődő hazai műtétek német-magyar tudományos kutatási kooperáció keretében zajlanak majd.

■ Kusnyerik Ákos, Miikka Terho és Németh János

Így a Semmelweis Egyetemen, ami az első között csatlakozik a tübingeni központú kutatáshoz, jövő év tavaszától néhány súlyos látássérült magyar beteg is visszanyer-

heti részleges látását az új műtéti technikának köszönhetően – mondta dr. **Németh János** professzor, a Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinikájának igazgatója az ok-

tóber 14-i sajtótájékoztatóon. Az eljárás lényege, hogy a látóideghártya károsodását retina implantátummal – egy néhány milliméteres, hajszálvékony, de 1520 fényérzékeny egységet tartalmazó chippel – váltják ki, amely a fényt árammá alakítja.

A beültetett apró szerkezet képes a csöppnyi elektródákon át az áramot az ép sejtekhez közvetíteni, vagyis szimulálja az érzékeny sejt működését a retinában. A műtét során ezt a chipet helyezik a retina alá, míg a hozzá kapcsolódó vékony kábelt a bőr alatt a fül mögé elhelyezett tápegységhez vezetik.

Beteg kiválasztás

Olyan felnőtt betegeknek ültethető be, akik a látásukat az elmúlt években veszítették el az ideghártya károsodása miatt. A sajtótájékoztatóon részt vett és élményeiről beszámolt az első sikeres műtéti beavatkozáson átesett **Miikka Terho**. Elmondta, több hét, mire megtanult a chippel látni. Először csak fényeket látott, majd fókuszálni tudott tárgyakra, később úgy látta a tárgyakat, mintha vízzel teli medence alján lettek volna, el-elmozduló körvonalakkal, kissé homályosan, de mégis felismerhetően. A legnagyobb kihívás – mint mondta –, a szem és a kéz koordinációjának újbóli megtanulása volt.

Operatőr

Mint **dr. Kusnyerik Ákos**, szemész szakorvos, klinikai koordinátor elmondta, egyelőre nagyon költséges a chip és a műtéti eljárás, ám az eddig elvégzett 15 műtét eredményei biztatóak. Nagyon bonyolult a technika, ami nyilván a kutatások során egyszerűsödni fog, akárcsak a műtét hossza, amely jelenleg akár tízóra is lehet. A beteg kiválasztásánál számos kritériumnak kell megfelelnie a páciensnek, akinek ráadásul a műtét után napi kapcsolatban kell állnia az orvosi teammel. Lásd a címlap alsó képet.

Anikó és Emma

A kutyus, Emma, nyugodtan ül gazdája lábánál az ETK ebédlőjében, mégis magára vonja mindenki figyelmét. Micsoda kihívás fittyet hányni a finom illatoknak és falatoknak. Emma fegyelmeszett, várja gazdája mozdulását, a pillanatot, amikor fontos szerephez jut.

Dr. **Nagy Anikó** másodéves gyógytornász hallgató vezető kutyája. Több éves kiképzést követően kapta meg sérült látású gazdája néhány éve, hogy védje és vezesse őt. Anikó 2009-ben végzett jogász, most szerzi második diplomáját az ETK-n. Az órákon Braille-írással jegyzetel, de a röpdolgozatokat rendes betűkkel írja. Az írásbeli vizsgákat inkább szóban teljesíti úgy, hogy valaki felolvassa neki a tesztkérdéseket, és az általa megadott válaszokat helyette jelöli be. Társai elfogadják, szeretik mindkettőjüket. Emma kutyája a kiképzése alatt megtanulta testtudatát

kiterjeszteni gazdájára is, irányító parancsok segítségével vezet. Csak arra megy, ahol szélességben és magasságban is mindketten elérnek. Anikót Emma szeme, és saját maradvány látása segíti a mindennapokban.

kata

TK

A Marfan-szindrómások befogadója a városmajori klinika

A Semmelweis Egyetem városmajori szívklubján működő Magyar Marfan Alapítvány a ritka betegségnek számító Marfan-szindrómások felkutatását, gyógyítását és gondozását tűzte zászlajára. Az alapítvány elnöke, dr. Szabolcs Zoltán szívsebész, az egyetem docense, a különösen rettegett szövődmény, az aorta dissectio megelőzését kiemelten fontosnak tartja.

A szívsebészetben sokszor csak akkor jelenik meg a Marfan-szindróma, amikor már kialakult az életveszélyes érkatasztrófa. A rendkívül heves mellkasi, háti, hasi fájdalom önmagában is nagyon jellegzetes tünetegyüttes, de az aorta dissectio diagnózisának bizonyosságát a CT és echocardiographia szolgáltatja. Ha igazolódik az aortagyök kitágulása, és a főverőér falának hosszanti irányban, lapokra történő szétválása, dissectioja, ha a szívburokban már vér is kimutatható – pericardialis tamponad –, azonnal műtőbe kerül a beteg. A négy-hat órás műtét során teljes aortagyök-rekonstrukciót hajtanak végre: kicserélik az aortabillentyűt, az aorta kezdeti szakaszát műérrel helyettesítik, és a koszorúér szájadékokat ebbe a műérbe ültetik vissza.

Preventív, profilaktikus beavatkozások

A klinikán eddig 91 ilyen szívműtétet végeztek. A szindróma megkövetelte koncentrált gondoskodás Magyarországon csak itt a városmajori klinikán folyik. Sőt, Közép-Kelet-Európában csak itt végeznek preventív, profilaktikus szívsebészeti beavatkozásokat az akut érkatasztrófák kialakulásának megelőzésére.

Miután a városmajori klinika speciális helyzetéből adódóan – szív- és érprofil együttese – a nagy érkatasztrófás betegeket mindig is idehozták, a legtöbb Marfan-szindrómás is idekerült, sokszor életveszélyes állapotban. A kritikus helyzet kialakulását meg akarták előzni, ezért felvetődött az ötlet, hogy felkutatják ezeket a betegeket. Létrehozták dr. **Bartha Elektra** kardiológus, dr. **Hüttl Kálmán** radiológus és dr. **Szabolcs Zoltán** részvételével a Magyar Marfan Alapítványt – www.marfan.hu Az alapítvány honlapja mára az egyik legfontosabb eszközévé vált a beteg tájékoztatásnak, ezen keresztül talál egymásra orvos és beteg. A webmesteri munka egy medikushallgató, **Ágg Bence** érdeme, aki jó példával jár elől, hiszen a jövő orvosának nemcsak a gyógyítás tudományában kell

■ Szabolcs Zoltán

otthonosan mozognia, hanem tudnia kell azt is, miként juttassa el a beteghez az információt.

Jelenleg 250-300 Marfan-szindrómás beteget gondoznak – Szabolcs Zoltán becslése szerint 15-20 százaléka lehet az összes érintetteknek. A jelentkezőket megvizsgálják, ha kiderül, hogy érintettek a kötőszövetekre ható genetikai rendellenességben, akkor teljes körű gondozásban részesítik őket, és alarmizálásukat végzik: ha tágul az aortagyök, megvitatják, legyen-e műtét vagy sem.

Akinek a műtét az új születésnapja

A betegség igen változatos megjelenésű lehet, mintegy kétszáz fenotípusát tartják számon. Vannak karakteres jegyei, mint például a nagy magasság, a torlódó fogak, a hosszú végtagok, amikor a karok fesztávolsága nagyobb, mint a testmagasság, vagy a pókujjúság. Gyakran a mellkas és a gerinc is deformált. Számos további jegye azonban nem feltétlenül expresszív, ezért felismerése nem mindig egyszerű.

Az alapítvány fiatal betegérdek-védelmi munkatársa, **Varró Csilla** négy éve esett

■ Varró Csilla

■ Lehoczki Balázs

át a műtéten. Elsőként Marfan-szindrómás édesanyja gyanakodott tüneteire. A szívsebészeti beavatkozást új születésnapjaként ünnepli. Közérzete sokat javult a műtét óta, jobban bírja a fizikai terhelést, s egyszer végre szeretné átúszni a Balatont.

Szintén négy éve esett át a műtéten az egyetemi hallgató **Lehoczki Balázs**, akinek családjában nem tudnak Marfan-szindrómáról. Tizenöt évesen, amikor kosarazni kezdett, az iskolaorvos küldte szívtultrahangra a városmajori klinikára. 2006-ra már olyan fokú elváltozás mutatkozott az aortáján, mely indokolta a beavatkozást. Balázs a műtét óta biztonságban érzi magát, még ha nem is csinálhat mindent, de például nyugodtan motorozhat.

Fotó, szöveg: **Sándor Judit**

Stomatologiai Klinika I. rész

1909. február 14-én **Tóth Lajos** vallás- és közoktatási államtitkár jelenlétében került sor a Stomatológiai Klinika ünnepélyes megnyitására. Összeállításunkból a fogászat egyetemen belüli oktatásának történetéről informálódhatnak az Olvasók, amely **Nedelko (Demeter) Döme** 1844-ben történt nyilvános rendkívüli tanári kinevezésével, majd a fogászati tanszék felállításával kezdődött.

■ Egyetemi Fogászati Intézetet befogadó épület a Belső telep udvarán

Nedelko 35 év elteltével fejezte be oktatói tevékenységét, utódot nem hagyva maga után.

A kor másik fogorvos tanára **Barna Ignác**, akinek rövid magántanári tevékenysége (1866–1876) csupán egyetlen, de igen fontos szakmai vonatkozásra ad módot. Barna volt az első magyar nyelvű fogorvosi tankönyv, az 1871-ben magánkiadásban megjelentetett *Fogászat* szerzője.

Kezdeti magántanári tanfolyamok és a szegények ingyenes ellátása

A fogorvostudomány elsajátításának hosszú ideig egyetlen módja adódott, az oktatási joggal felruházott magántanárok tanfolyamain való részvétel. Ezek közül elsőként iklandi **Iszlai Józsefet** kell megemlítenünk, aki az 1881/82-es tanévben nyerte el címét *Egyetemes fogtan és foggyógyászat* tárgyköréből. Előadásait laká-

sán, majd a Hatvani utcai Bonctani Intézetben tartotta.

Ezen időszak másik, oktatásra jogot szerzett magántanára **Árkövy (Arnstein) József**. Árkövy 1876-ban nyert orvosi- és sebészdoktori diplomát, valamint fogászmesteri oklevelet Pesten. További fogászati ismereteit Londonban szerezte, onnan hazatérve magánygyakorlatot kezdett. 1879-ben engedélyért folyamodott a belügyminiszterhez egy magán foggyógyintézet megnyitása céljából. Folyamodványában a szegények ingyenes ellátása mellett a fogászat egyetemi oktatásának segítségét is felvetette. Az engedély elnyerését követően 1880. március 1-jén a Magyar utca 21-ben nyitotta meg rendelőjét.

Egyetemre telepített fogszakorvosképzés

Egy évvel később Árkövy magántanári képesítést szerzett, s ezáltal jogosulttá vált a szakoktatásra is. Miután a *Foggyógyintézet* az egyetemhez csatolt intézmény jellegével bír, a Vallás- és Közoktatási Minisztérium évi 400 Ft-tal támogatta fennmaradását.

Árkövy többszöri kísérletét arra, hogy fogászati rendelését és a tanítást közfinanszírozott intézményben folytathassa, 1887 novemberében siker koronázta. A **Müller Kálmán** egyetemi professzor által vezetett Rókus Kórház fogadta be. *(folytatjuk)*

Dr. Kóbor András

■ Kezelőhelyiség, Árkövy rendelő 1890-ből

Szakirodalomtól orvosi relikviáig

A Semmelweis Egyetem Baráti Köre soron következő találkozásának a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára adott otthont. A találkozó keretében a vendégek először megismerkedhettek a könyvtár épületével, hiszen a jelenlévők közül sokan most jártak először a Könyvtárban a 2009-es költözés óta.

■ Csengődy József, Vasas Livia, Forrai György, Várnai Gusztáv

Az épület műemlék jellegű, korábban az Egyetem fogászati klinikái működtek itt. 4 szinten, összesen 2000 nm-en 9 olvasóteremben 300 olvasóhellyel, valamint 3 számítógépteremmel várják az olvasókat hétköznap 8-20 óráig, de az Egyetem hallgatói számára, Magyarországon egyedülállóan, éjjel-nappal látogatható.

A könyvtári állomány bemutatása

A földszinten és az I. emeleten található a két nagy olvasóterem, a szabadpolcon elhelyezett szakirodalmi állománnyal. A tankönyvek a Tüzoltó utcai EOK épületében kerültek elhelyezésre a fiókkönyvtárban, két emeleten, 70 férőhellyel. A földszinten található még az úgynevezett Hangos olvasó, amely egyben közösségi helyiség, ez adott otthont a Baráti Kör rendezvényének is szeptember 29-én, és a Folyóiratraktár is a földszinten van. Itt található többek kö-

zött az Orvosi Hetilap minden egyes száma, a lap indulásától kezdve, valamint a 2004–2006 között megjelent folyóiratok kb. 98%-a elérhető itt. A korábbi évfolyamok külső raktárból kérhetők. Az 1. emeleten van két számítógépterem, ezeket oktatási célokra is használja a könyvtár, könyvtár-informatikai kurzusok és szakmai előadások alkalmával. A 2. emeleten van a Folyóirat olvasó, az elmúlt két év folyóirataival a szabadpolcokon. Ugyancsak itt található a muzeális értékű könyvek a XVI-XX. századból, a 2400 kötetes Győry Tibor különgyűjtemény és az Orvostörténeti különgyűjtemény 925 kötetel, német, latin és

magyar nyelvű orvosi témájú könyvritkaságok. A 3. emeleten találhatóak a könyvtárosok munkaszobái, s itt kerültek elhelyezésre a szintén adományként kapott tárgyak, úgy mint a **Baló Mátyás** professzortól kapott néhai **Baló József** honvéd orvosi huszáregyenruhája, az első kvarcgép, a **Nékám Kristóftól** kapott Nékám-diplomák, **Regöly Mérei** professzor özvegyétől professor úr kitüntetései, diplomái, illetve **Táncos László** grafikai és további régi orvosi műszerek, eszközök.

Nagy ívű történeti prezentáció

A rendezvény házigazdjaként dr. **Vasas Livia** főigazgató asszony és dr. **Monos Emil** professzor, a Baráti Kör elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd a főigazgató asszony *Képekben az Orvosi Könyvtár 180 éve* címmel tartott előadást, melyben a könyvtár történetét ismerhették meg az egymást követő tanár-könyvtárosok igazgatóságának bemutatásával. Az előadás másik témájaként az orvos oktatás alapozó tantárgya, az élettan tanárai által írt tankönyvek kerültek bemutatásra kronológiai sorrendben, a XVIII. századtól napjainkig. Ezt követően főigazgató asszony a könyvtár által előfizetett és elérhetővé tett adatbázisokat ismertette, használatukhoz néhány nagyon hasznos tanáccsal látta el az érdeklődőket.

Felejthetetlen vendégszeretettel

A találkozó végén kötetlen beszélgetésre került sor az e-bookok és online folyóiratok térhódításáról, a latin nyelv fontosságáról, valamint itt került bejelentésre, hogy a Baráti Kör tagjai igény szerint, természetesen térítés nélkül használhatják az egyetem Központi Könyvtárának szolgáltatásait.

Az est fellépő vendége volt: **Havár-Ferenczy Anna Vivien**, a Molnár Antal Ze-neiskola növendéke, felkészítő tanára volt **Bojtor Katalin**, 2 népdalcsokrot adott elő. A visszajelzések szerint, a Baráti Kör mintegy nyolcvan megjelent tagja sok-sok köszönettel igen magasra értékelte *mind a felejthetetlen vendégszeretetet, mind pedig a lebilincselően érdekes szakszerű könyvtári vezetést és a nagy ívű történeti prezentációt a főigazgató asszony és munkatársai részéről.*

A könyvtár honlapja: www.lib.sote.hu

Orosz Noémi

Metszéspontok

Néha kialszik bennünk a fény, de aztán ismét felgyúl, ha találkozunk egy másik emberi lényvel. Mindannyian óriási hálával tartozunk azoknak, akik képesek újból felgyújtani ezt a belső fényt. Ezzel az **Albert Schweitzer** idézettel zárta megnyitóját az október 11-i Professzori tea rendezvényen **dr. Szél Ágoston** rektorhelyettes. Azért is találó volt, mert a rendezők, **dr. Gyires Klára** és **dr. Kárpáti Sarolta** a találkozásokra, az intézményeiket összekötő azonosságokra fűzte fel a történések fonalát: a közös múltra és a közös jelenre.

A rövid beszámoló végére hagytam a **Szél Ágoston** által idézett Schweitzer szöveg második felét annak okán, hogy az abban említett világosság felgyúlt a résztvevőkben ezen a szép estén: ...ha valakiben fényesség lakozik, az az ember ragyogni fog. Így megismerjük egymást, amikor a sötétben együtt botorkálunk, anélkül, hogy a másik arcát kezünkkel végigtapogatnánk, vagy szívébe furakodnánk.

tk

■ A Semmelweis Kórus

A Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet és a Bőrgyógyászati Klinika 1893-ban költözött az Üllői út 26. szám alatti épületbe, ma pedig számos közös aktivitás köti össze a két szervezeti egységet és munkatársaikat. Megelevenedett a szalonban a vetítő vászon, ahonnan képek mutatták a távoli és közelmúlt közös eseményeit tudományos kongresszusoktól kerékpár túrákig, amelyek mind beleillettek, sőt részét képezték a *Metszéspontok az orvostudományban, oktatásban, kutatásban, művészetben és barátságban* gondolatkörnek. E címmel rendezték az estét.

És a vendégek, akiket a rendező páros hozott, elkápráztatták a közönséget. A Semmelweis Kórus először lépett fel a névadójáról elnevezett egyetemen és szalonban. A kórus elődje 1947-ben alakult, jelenlegi karnagya, **Oláh Márta** 17 éve vezeti. A Bőrgyógyászati Klinika egykori professzora, **Nékám Kristóf** 1930-31-ben rektora volt az egyetemnek, s éppen most, a róla

■ Kárpáti Sarolta és Gyires Klára, az est házigazdái

elnevezett alapítvány segítségével újították fel a klinika egy részét.

Zsoldos Bálint zongoraművész Bellini és Csajkovszkij darabot hozott a szalonba, majd szót kaptak a képzőművész vendégek: **Kiss György** Munkácsy-díjas szobrászművész, és képeivel az aulában **Hajósy Mónika** festőművész.

Szakraális művészet

Magyar Festészet Napja a szalonban

■ Somogyi György művészettörténész és Molnár János festőművész

Egyhetes rendezvény sorozat egyik helyszíne volt a Semmelweis Szalon október 18-án este, amikor *Kortárs Szakraális Festészet* címmel kiállítást nyitottak negyvenhat művész alkotásaiból. A művészet már önmagában szakralitás, az anyagon túlmutató szellemi tartalmat célozza. A *gyógyítás is szakraális művészet* – mondta **Tulassay Tivadar** rektor rendezvényt megnyitó beszédében. Az este zenei ajándéka **Rákóczy Anna** fuvola –, **Krulik Eszter** hegedű –, **Gallai Judit** cselló –, és Kertész Rita zongorajátéka volt. A kiállítás kurátora **Somogyi György** művészettörténész volt.

Századik jubileumi est

A TF-en október 12-én a **Hepp Ferenc** teremben **dr. Pavlik Gábor** 100. zenei jubileumi estjére került sor. A műsoron **Bartók**, **Bizet**, **Pergolesi**, **Popper Dávid**, **Puccini**, **Rossini**, **Schumann** és **Verdi** művei szerepeltek.

A szakorvosképzés változása foglalkoztatói szemmel

Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről szóló 122/2009. (VI.12) Kormányrendelet, melynek rendelkezéseit első alkalommal a 2010-ben kezdődő szakképzésekre kell alkalmazni, alapvetően átalakította a szakorvosképzés több mint tíz éve megszokott rendszerét és jelentős terheket rótt az egészségügyi szolgáltatókra.

A szakvizsgára készülő általános orvosi végzettséggel rendelkezők számára a szakvizsgáig tartó úgynevezett szakképzési idő (általában 60 hó): törzsképzési (26 hó) és az ezt követő (szakmáktól függően változó) szakgyakorlati időből áll, melyet teljes munkaidőjű munkavégzésre irányuló jogviszonyban kell tölteni. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben résztvevők számára szervezett központi gyakornoki rendszerről szóló korábbi, 125/1999. (VIII. 6.) Kormányrendelet alapján a jelöltek a szakképzés törzsképzési idejének időszakára a felsőoktatási intézménnyel létesítettek közalkalmazotti jogviszonyt, munkakörük központi gyakornok lett. A foglalkoztatás költségeit a Minisztérium biztosította. (Az elmúlt tanévben a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán központi gyakornoki jogviszonyt 293 fő létesíthetett.) A szakgyakorlati időt a szakorvosjelöltek az általuk választott egészségügyi szolgáltatónál töltötték. A cikk elején említett új kormányrendelet értelmében a szakképzés megszerzése támogatott szakképzés, illetve költségtérítéses szakképzés keretében történik.

Központi gyakornokok és rezidensek

2010-től a szakképzés rendszerben a támogatott szakképzésben részt vevő jelölt központi gyakornokként vagy rezidensként vesz részt. Központi gyakornokként meghatározott keretszám erejéig vehetnek részt a jelöltek és a teljes szakképzési időre (törzsképzési és szakgyakorlati idő) létesítenek közalkalmazotti jogviszonyt a felsőoktatási intézménnyel. A felsőoktatási intézmény által foglalkoztatott központi gyakornokok foglalkoztatásának költségeit továbbra is a minisztérium biztosítja. A Semmelweis Egyetem számára meghatározott központi gyakornoki keretszám 2010-ben: 39 fő (2009-ben a szám: 293 fő volt). Támogatott szakképzési rendszerben rezidensként a jelöltek szintén meghatározott keretszám erejéig vehetnek részt, oly módon, hogy a teljes szakképzési időre az állást meghirdető egészségügyi szolgáltatóval létesítenek a szakképzés teljesíté-

séhez szükséges munkavégzésre irányuló jogviszonyt. Foglalkoztatásuk költségeit az egészségügyi szolgáltatóknak kell biztosítani.

Költségtérítéses szakképzés

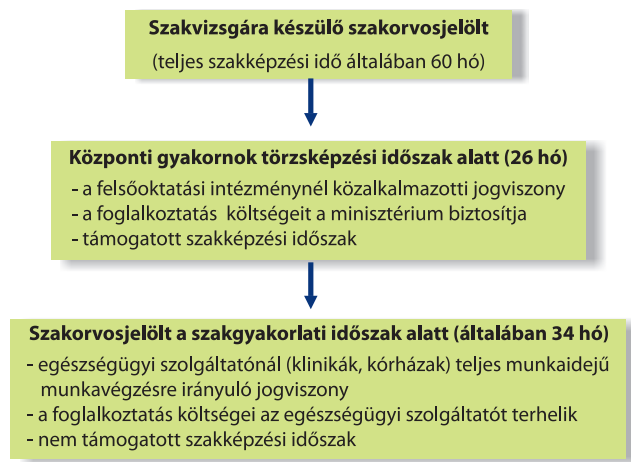
A költségtérítéses szakképzés kiterjed minden olyan szakterületre, amelyre központi gyakornoki vagy rezidensi képzés szer-

vezhető a miniszter által a rendelet szerint meghatározott keretszám erejéig.

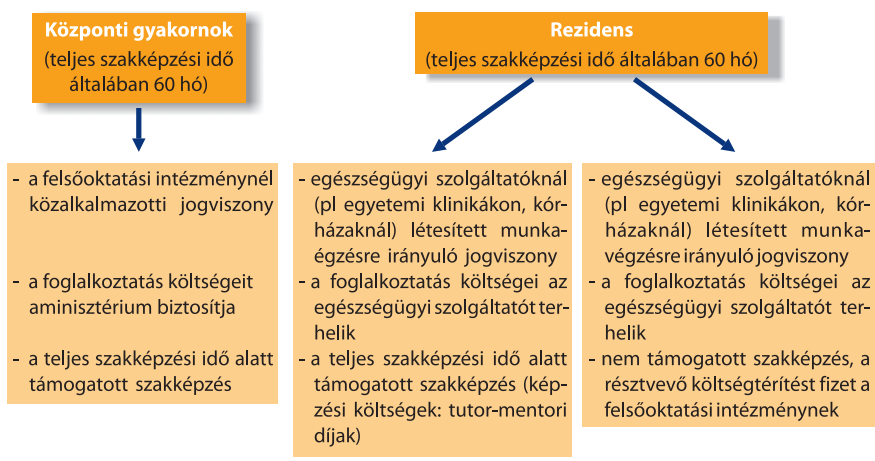
A költségtérítéses képzésben részt vevő rezidensek számára, a teljes szakképzés idejére a szakképzés teljesítéséhez ugyanúgy szükséges teljes munkaidőjű, munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése. A foglalkoztatás költségei ez esetben is a rezidens foglalkoztató egészségügyi szolgáltatót terhelik, miközben a rezidens, a szakképzést biztosító felsőoktatási intézmény számára költségtérítést köteles fizetni.

Fogorvosok és gyógyszerészek számára, szakvizsga megszerzésére 2010-től kezdve sem központi gyakornoki, sem támogatott rezidensi keretszámok, ennek megfelelően álláshelyek sem kerültek kiírásra.

A szakorvosképzés az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben résztvevők számára szervezett központi gyakornoki rendszerről szóló 125/1999. (VIII. 6.) Kormányrendelet szerint:

A szakorvosképzés az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről szóló 122/2009. (VI.12.) Kormányrendelet alapján

Nyelvoktatás és nyelvtanulási igények

*Időről-időre felvetődik a kérdés: szükség van-e a latinon kívül más nyelv oktatására is az orvosegyetemen? A már régen nálunk tanító dr. **Bíró András** – aki az idén márciusban Kiváló dolgozó kitüntetést kapott – határozott igennel válaszol erre. S nemcsak érveit osztja meg olvasóinkkal, hanem még egy kis nyelvészkedésre is vállalkozik.*

nagy sikerrel. A jelentkezési listák, szó szerint, percek alatt beteltek.

Napjainkban az orvosi szaknyelv mindinkább az angol, ám azért a latin sem tűnt el véglegesen. Holt nyelvnek szokták mondani, holott maga a nyelv túlélte a Római Birodalom bukását, Európa nyelve lett, sőt 1844-ig Magyarország hivatalos nyelve

■ **Bíró András a dolgozói angol csoporttal**

Van helye a nyelvoktatásnak a Semmelweis Egyetemen. Az a tapasztalat, hogy a nyelvvizsgák mögött sem mindig van elfogadható nyelvtudás. A manapság elterjedt, úgynevezett kommunikatív nyelvoktatás keretében a hallgatók jártasságot szereznek ugyan a társalgásban, gondolataik verbális kifejezésében, de a nyelvtanulási ismeretek háttérbe szorulnak. Ráadásul, mivel általában kampányszerűen készülnek a nyelvvizsgára, rövid idő alatt tetemes mennyiségű nyelvi anyagot tanulnak meg, amelynek jelentős részét elfelejtik vagy tudásuk passzív részévé válik.

Növekvő igények

Mindenekelőtt természetesen a latintanítás áll az első helyen, évente mintegy 600 orvostan-, fogorvostan- és gyógyszerész-hallgató tanulja, zömük értelemszerűen ÁOK-s. Elég sokan tanulnak – és még többen szeretnének – spanyolul, olaszul, franciául tanulni. Az orosz iránt is egyre többen érdeklődnek és van egy elég népes orosz nyelvet tanuló csoport is. Azonban mégsem meglepő, hogy népszerűségben az angol nyelv az aranyérmes.

Angol nyelvtudás nélkül manapság az orvos, a fogorvos vagy a gyógyszerész nehezebben boldogulhat. Kiváltképp szakmai angol nélkül, melynek mindhárom hivatásnál vannak eltérő jellemzői, és ezeket a szóbeli nyelvvizsgákon számon is kéri – szögezi le a nyelvtanár. Bármilyen furcsán hangzik, az angol tanulás is igen sok ener-

giát és időt igényel, hisz ténylegesen három nyelvet kell tanulni egyszerre: a szavak írott alakját, a hangképét és a mondatban való kiejtést. Nem beszélve a dialektusokról és az egyedi akcentusokról. A hallgatók nagyon sok latin alapú szót hoznak magukkal, de azok angolos kiejtését nem ismerik. Ezek a szavak gyakran a szótárban sem találhatóak meg, ezért jelentenek nagy segítséget a nyelvórák, hiszen ott tanári útmutatással és hanganyagokkal mindez el-sajátítható.

Verhetetlen angol

Dr. **Kovács Éva**, a jelenlegi vezető szervezésével, az ÁOK-on 2009 második félévében elindult az angol és a német nyelv *kredites* oktatása is, igen színvonalasan és

is ez volt. A latin és vele együtt a latin eredetű szókincs minden neolatin – kb. 900 millió ember ezt beszéli, ebbe nem értjük bele az angolt – nyelvet beszélő földrajzi helyre eljutott, az angol nyelv részeként pedig az összes angolt használó nyelvtérre.

Az általános angol nyelv szókincsének is több mint 50%-át latin szavak alkotják, az orvosi angolban ez az arány még sokkal magasabb, 80%. Ennek igazolására elég kinyitni valamelyik szigetországbeli anatómiai atlaszt – a változás többnyire anynyí, hogy a latin végződések elmaradnak és máris született egy angol szó, más kiejtéssel – mondja Bíró András.

Tolnai – Tóth
Fotó: **Tolnai Kata**

Trefort Ágoston-díj

Szaák Tamás fotós (képünkön), az ÁOK Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika munkatársa augusztus 20-án alkalmából **Trefort Ágoston**-díjat kapott.

Hoffmann Rózsa, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium oktatásért felelős államtitkára augusztus 23-án adta át a Trefort Ágoston-díjat azoknak a minisztériumi és intézményi dolgozóknak, akik – nem oktatói tevékenységet folytatva – az oktatás érdekében hosszabb időn át kiemelkedő munkát végeztek.

Hírek, események

Hiányszakmák képzése

A Semmelweis Egyetem és a Magyar Patológusok Társasága 2009-ben együtt pályázott meg egy, a hiányszakmák oktatására és kompetenciafejlesztésére kiírt TÁMOP pályázatot *Képzési programok az egészségügyben foglalkoztatottak számára, hiányszakmák képzése, kompetenciafejlesztés* címmel patológus szakorvos képzésre és orvos továbbképzésre. Az elnyert támogatás összege 42 millió 113 611 Ft.

Ez év április 6-án érkezett meg a döntés arról, hogy elnyerték a pályázatot. A projekt szakmai vezetője prof. **Tímár József**, a II. számú Patológiai Intézet igazgatója. Dr. **Kulka Janina** patológus egyetemi tanár – II. számú Patológiai Intézet –, a program koordinátorától megtudtuk: a pályázat keretében hat olyan tanfolyam anyagát fejlesztik, amelyek a cytológia, patológia és molekuláris patológia szakorvosképzést és

szakorvos szinten tartó képzést szolgálják. A tanfolyamok távoktatás formájában teljesíthetők, tesztvizsgával zárulnak.

A tanfolyamok tananyagát egyetemünk neves oktatói mellett az ország más kórházaiban és egyetemeken dolgozó kiváló szakemberek készítik el.

A nyert összeget arányosan a Semmelweis Egyetem és a Magyar Patológusok Társasága osztja meg, és a tananyag fejlesztését végző szakemberek honorálására, illetve a tananyag digitalizálására, távoktatási formában történő működtetésére fordítják. A projektben az ÁOK 21 klinikája és intézete vesz részt.

Pedálosok

Nem pedálozók, hanem tekerők voltunk október 10-én hárman a Semmelweis Egyetemenről, ki-egészülve két vendéggel. Öten tekertünk el, vagyis fel Paprétre, amit **Katona László** testnevelő tanár, a túravezetőnk csak *lusta* emelkedőnek minősített. Szerintem az is járjon, illetve biciklizzen utána, aki hiszi ezt a lustaságot...

A mintegy 23 kilométeres oda út Pomázról indult, a Kőhegy alatt gurulva Szentendrén át a Skanzen melletti úton fel a Paprétre. Az idő a tenyerén hordott minket, szikrázott a napsütés, amíg nem értünk az erdei útra. A felfelé tekerés kizsigelő élményét nem részletezem, hanem inkább a gyönyörű panorámát dicsérem, amivel sok helyütt megajándékozott minket a természet, és a jó levegőt. A bónusz, a megérdemelt ajándék, a hosszas lefelé ereszkedés volt a sikárosi völgybe, majd az élvezetes út vissza a Dömötörkapun

Foto: Katona László

■ Ifj. **Katona László**, **Márton Emőke** és **Tolnai Kata**

át Szentendrét a hegy alatti panoráma úton Pomázra.

És az izomláz? Szinte hihetetlen, de nem volt. Mikor ezt újságotlalt **Kiss Kálmán**-nak, a Testnevelési és Sportközpont igazgatójának, várva dicséretét, szarkasztikus válasza lelombozott: csak annak van izomlása, akinek van izma.

tk

Baráti Kör novemberi rendezvénye

November 24-én, szerdán, 17 órakor az Elméleti Orvostudományi Központ Beznák Aladár termében

Hallgatói élet a Semmelweis Egyetemen:

Szűcsényi-Nagy Balázs, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke

Az én hivatásom: Dr. **Kiss Jenő** osztályvezető főorvos

A program előtt fél órával büfével várják a résztvevőket.

Demográfia, családdügy

A Nemzeti Erőforrás Minisztériumban október 8-án 12 órakor megalakult a *Család és Népesedéspolitikai Fórum*, elnöke dr. **Réthelyi Miklós**

miniszter, társelnöke dr. **Kopp Mária** egyetemi tanár. A fórum feladata a család- és népesedéspolitika fő irányainak meghatározása, javaslatok kidolgozása a kormányban a demográfia és családdügy területén.

Pályázati hírlevélből

AZ OKTATÁSÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
TEHETSÉGSEGÍTŐ ALKURATÓRIUMÁNAK

„A kiemelkedő tehetséget mutató PhD hallgatók nemzetközi versenyeken és hazai, illetve nemzetközi konferenciákon való részvételének támogatása” című pályázata (NTP-OKA-VIII.-B)

A pályázat célja a hazai felsőoktatásban tanulmányokat folytató kiemelkedő tehetségű fiatalok 2011. évi nemzetközi versenyeken és hazai illetve nemzetközi konferenciákon való részvételének támogatása.

Pályázók köre:

Magyar állampolgárságú vagy magyar nemzetiségű, hazai felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató PhD-hallgatók.

A pályázat benyújtója a PhD-hallgató kötelezettségvállalója pedig a felsőoktatási intézmény.

A támogatás összege:

1. Hazai tudományos konferencia igazolt (jelentkezési lapon feltüntetett) költségeire: 50 000 Ft/fő
2. Nemzetközi versenyek, nemzetközi konferenciák igazolt (jelentkezési lapon feltüntetett) költségeire: 500 000 Ft/fő. A pályázati díj **3000 Ft**.

Beadási határidő: az őszi fordulóban: november 30., a tavaszi fordulóban 2011. január 31.

Bővebb információ: <http://www.oktatasert.hu/ntp-oka-viii-b-kiemelkedoen-tehetseges-felsoo-hallgatok-nemz-versenyeken-es-hazai-illetve-nemz-konf->

További információ: Dr. **Pörzse Gábor** igazgató Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft.

E-mail: innov@palyazat-sote.hu

Web: www.palyazat-sote.hu

Válogatás a Semmelweis Kiadó e-könyvei között

Van köztük szakkönyv, tankönyv, egyetemi jegyzet, orvostörténet, szórakoztató irodalom, magyar és idegen nyelvű kiadvány, hogy induláskor ki-ki találjon egy érdekeset magának!

Fábián Tibor (szerk.):

A fogpótlástan alapjai

Kalász Huba (szerk.), Lengyel József (szerk.):

A gyógyszerek szervezetbeni sorsa és vizsgáló módszerei

Kásler Miklós (szerk.):

A komplex onkodiagnosztika és onkoterápia irányelvei

Kopp Mária - Kovács Mónika Erika (szerk.):

A magyar népesség életminősége az ezredfordulón

Monos Emil:

A motiváció, az érzelem és a magatartás pszichofiziológiai alapjai

Monos Emil:

A vénás rendszer élettana

Cseplák György

Árulkodó ujjnyomok - Vallatóra fogott kőkori cserepek

Knoll József:

Az emberiség jövője

Tóth Sára, Hegyesi Hargitta:

Bevezetés a humán genetikába

Mandl József (szerk.):

Biokémia – Aminosavak, peptidok, szénhidrátok, lipidek, nukleotidok, nukleinsavak, vitaminok és koenzimek szerkezete és tulajdonságai

Joe Kemenes (szerk.):

Biokrácia avagy az igazi Bobrowski

Kende Katalin (szerk.):

Dr. Szabó Zoltán - Egy magyar szívsebész a XX. századból

Sótonyi Péter (szerk.):

Igazságügyi orvostan

Magyari Beck István:

Kulturális marketing és kreatológia

Kopp Mária:

Magyar lelkiállapot, 2008

Erzsébet Belák:

Medical Latin

Forrai György:

Orvosszemmel az irodalomban

Emil Monos:

Physiology of the venous system

Intézeti munkaközösség:

Praktikum für Biophysik

Kotsis Lajos:

Rendhagyó nyelvcsoébeszet

Szabó György (szerk.):

Szájsebészet, maxillofacialis sebészet

Szirmai Imre:

Szerelmes gonoszkaím (tractatus psychologico illogicus)

Erzsébet Belák:

Terminology of medicine

Joe Kemenes:

TSO az egymásmelettség esete

A könyvkiadás évszázados tapasztalata új területekre lép. Annál is sokkal nagyobb léptekkel, mint amikor az ólombetűből a számítógépes szerkesztés-tördelés felé lépett a világ szédületes sebességgel. Most ezt a lépést nemcsak a könyvelőállítók, a könyves szakma résztvevői lépik meg, nem szűken az őket érintő változások ezek, hanem az olvasóké is!

Mennyi kérdés lesz még mindaddig, míg úgy vásárolunk e-könyvet, mint a hagyományosat a könyvesboltban (vagy úgy sosem, hanem másképp?), míg készlet szinten letölthetünk egy-egy könyvet, hogy azt miképp fizessük, kölcsönözzük vagy végérvényesen rendeljük? Hogyan nyomtassuk, vagy nyomtassuk-e egyáltalán? Hova töltsük le, hogy alakítsuk könyvtárunkat? Mi kezeli majd könyvkészleteinket? Megszűnnek a könyvtárszobák, a könyvespolcok? A nappalink kiürül? Mely könyvet vegyük meg inkább hagyományos könyvként, s melyet nem? Hogyan lehet kényelmesen olvasni, a könyvjelzőket hogyan használhatom? Jegyzetelhetek-e benne? Ad-e olyan élvezetet, mint a könyv? Vagy jobbat, vagy kevesebbet? A kérdések egyre szaporodnak... a válaszokat a tapasztalás és az idő hozza meg.

A Semmelweis Kiadó új kiadványaiból

POSZTER
BOX
Digitális műhely

Konferencia-, művészeti, dekorációs poszterek
nyomtatása, tervezése papírra, vászonra
hozott téma alapján vagy a kínálatból
Prezentációkészítés
Fénymásolás

A Semmelweis Egyetem központjában!
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET, 1. emelet,
a büfével szemben
Tel.: 459-1500/56218, 06 20 374-0160
E-mail: bralaj@net.sote.hu

Rendelje meg interneten,
vagy keresse fel könyvesboltjainkat!

LEGENDUS
Könyvesbolt

Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., fax: 210-4408

EOK
Könyvesbolt

Budapest IX., Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60000

www.semmelweiskiado.hu